

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2000. MÁJUS

Kik nyarat-hívó szent ürüggyel
fakadtok ígéretek rüggyel:
Tavaszi, zsenge bimbózáások,
Történelemek imádkozások
Térterek rüggek, hajtások, bimbók.

Fel sem vértézve levelekkel,
Tusáztok figyaszító szelekkel
S hol vannak még a virágzások?...
Zsenge, tavaszi birkozáások
Vagytok ti most, majd-érendő gyümölcsért.

Fürösztő isten-könnyben ázva
Sorsotok magát magyarázza.
Csak álmodik, csak sejt jövőndőt,
Mint felé-lobogtatott kendőt
A messziről-jött s messzi-kémlelő szem.

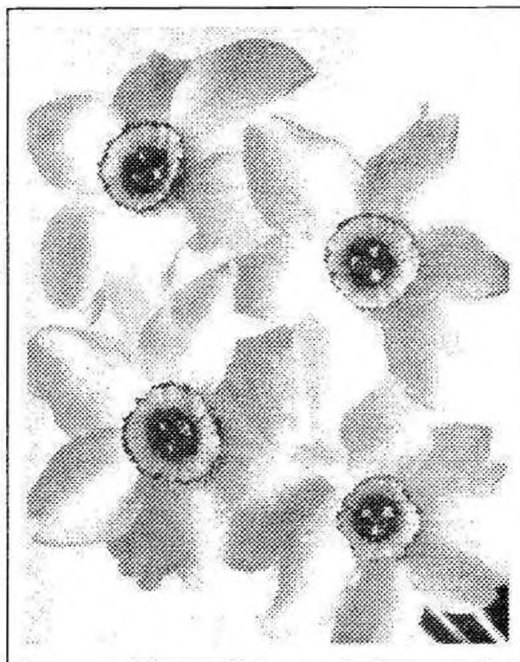
Virágzás, gyümölcs üzenetje,
Távol-nyarak bő ígértje,
Híre jövőndő szüireknek:
Nem láthat senki soha szebbnek,
Mint ma vagytok. rüggek, hajtások, bimbók.

De bús s de szép - (ó, bimbó, hidd el)
Nyarat remélni bimbó-hirtel!
Istennel kérő-szókat váltok,
Hogy éréserek legyen áldott
S valósuljék a rüggy-hít nyár-valóvá.

S majd vig, szüirei dallá válva
Gondoljatok, ha kell, halálra,
Ha nyár-végi, vagy ősz-elői
Napsütéssel eljut szellői
Számján a gyümölcs-éjtő vágy belétek.

Szombati-Szabó István

TAVASZI IMÁDSÁG ZSENGE RÜGGEKÉRT

S mikor az ökönyál benyáláz:
Tavaszi-kérdésre őszi válasz:
Mint érett venyigék gyümölcsért,
Kedvet adó itallá önsék
Édes nedveteiket vig vincellerek.

S én holt-rüggek maradt szívemmel,
É benn-rekedt tavaszi-hitemmel,
Már magamért semmit se híve
S mégis tavaszi hívője, híve,
Most érettekek imádkozom... Amen.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

A Turai Millenniumi Napok programja ☼ A turisztika helyzete a gödöllői régióban
Az orvoslás új útjain - fizioterápia, homeopátia ☼ Anyák napja
Képviselői válaszok (befejező rész) ☼ A Vigyázó Kör jubileumi ülése
Ki is volt Hevesy György? ☼ A művelődési ház tavaszi rendezvényei
A hajdani turai cserkészcsapat ☼ Kovács Lászlóné Cinci néni otthonában jártunk

Tájékoztató a képviselő-testület 2000. április 14-i üléséről

Az ülés az 1999. évi zárszámadás ismételt tárgyalásával kezdődött. A zárszámadás főösszegeit az előző számunkban már ismertettük. Ezek az adatok változatlanul szerepeltek az új előterjesztésben, mindössze néhány lap került cserére. Nagy/ Tóth István a Pénzügyi Bizottság nevében ismételt elfogadásra ajánlotta az előterjesztést. Tóth Zs. István a könyvvizsgálói jelentés tartalmáról kért tájékoztatást. Ezt követően először Kuti József mondta el észrevételeit: „a március 24-i kifogásokból csak a terv-tény bontásánál történt változás; nem bővült a szóveges indoklás; az októberi ülésen elhangzott kifogásokra ezúttal sincs válasz. Őszintébb anyag kellett volna.” A terv-tény bontás átdolgozott lapjai közül csak eggyel foglalkozott részletesen. A „Felújítások és felhalmozási kiadásoknál” a leírt terv (ill. eredeti) összegek nem egyeznek az 1999. február 16-i anyagban találhatóval. A szóveges indoklás hiányában nem minden esetben lehetett azonosítani egyértelműen a kiadásokat ill. bevételeket. Pl. a „reszesedés vásárlás” 1.590,-eFt; a 3/a. sz. mellékletben található „egyéb pe. átvétele” 15.358,-eFt; hiteltörlesztés 111.600,-eFt; stb. „A képviselő-testületi határozatokért, rendeletekért a testület felel. Jogos az elvárás a képviselők részéről, hogy felvetéseikre részletes választ kapjanak...” Sára András a MESZ költségvetési adatainak összesítését kifogásolta. Gyenes László az árvízkarokra kapott támogatások felhasználását feszegette. „Az egyik helyen tényként, bevételként 39 ml-t szerepel, a másik oldalon kiadásként 35 ml-t van. Célszerű lett volna leírni az anyagban, hogy a különbség hol található.” Indokolni kellett volna, hogy miért került visszaküldésre a személyi tulajdonú lakásokban bekövetkezett árvízkarokra kapott 9.908,-eFt. Nem kaptak a képviselők választ arra, hogy „a SHIVA Kft. által készített Fejlesztési koncepció és program mennyibe került, és a zárszámadásban hol szerepel ez az összeg?” A vita végén a sok megválaszolatlan kérdés kapcsán elhangzott, a „hogyan tovább”? Dr. Král László megbízott jegyző kompromisszumos javaslatként az ajánlotta, hogy az ülésen a zárszámadásnak csak a sarokszámai kerüljenek elfogadásra és a felvetett kérdésekre később írásban válaszol a Pénzügyi Csoport vezetője. Köles Mihály alpolgármester, aki Tóth István polgármester távollétében vezette az ülést, szavazást kért: „8 igen, 1 nem szavazatot és 5 tartózkodást” számolt össze. Ez az eredmény került a jegyzőkönyvbe.

A következő napirend a Szociális Otthonról szóló beszámoló volt. „Az intézetben élők nagyobb hányada nem a községből, hanem más területről került be. Jelenleg 23 turai lakó van.” A lakók „30 %-a teljes ápolást, gondozást igényel.” Csatóné Kerek Erzsébet igazgató szóban is ismertette az intézmény helyzetét. 15 fő gondozónő és a főnövér dolgozik az intézetben, de a létszám hamarosan 13 főre csökken, mert megszűnik a zsámboki autóbusszjárat. „Az épület állaga - pénz hiányában - és a legnagyobb igényeket ellenére is romlik, mert nagyobb felújítás a rendelkezésre álló pénzeszközökből megvalósíthatatlan.” Pásztor László elismerését fejezte ki a Szociális Otthon dolgozóinak a munkájukért. Javasolta, hogy „levélben meg kellene keresni azokat az önkormányzatokat, ahonnan a lakók jöttek és anyagi támogatást kellene kérni”. Az intézmény vezetője válaszában elmondta, hogy ez megtörtént, de támogatás

nem érkezett. Békési István a Szociális Bizottság nevében javasolta, hogy „az önkormányzat fejezze ki köszönetét az Otthon dolgozóinak munkájukért.” A testület egyhangúan elfogadta a beszámolót és a bizottsági javaslatot.

A temető rendeletet első olvasatban tárgyalta a Képviselő-testület. Brezné Zsigmond Jolán ismertette az anyagot és a Településfejlesztési Bizottság javaslatait. Az átdolgozás után tárgyalja ismét a testület, s dönt az elfogadásáról.

A tavalyi év folyamán az önkormányzat címzett támogatási pályázatot nyújtott be 10 tantermes általános iskola és tornacsarnok építésére. A Bíráló Bizottság véleménye szerint a tornacsarnok nem igényelhető a teljes tanulói létszámra, csak a 10 tanteremhez tartozó létszámra. A testület döntése alapján ennek megfelelően kerül ismét benyújtásra a megvalósíthatósági tanulmány és a hozzá tartozó beruházási koncepció három változata.

Az elmúlt évi ároképítésről és útjavítási munkálatokról szóló beszámolót Fülöp Anna készítette. „Az elmúlt csapadékdús évben még jobban kiéleződtek a község út- és vízelvezetési problémái. Számtalan utcában nem lehet közlekedni, kertekben és lakóházakban állt és áll a víz. Legnagyobb probléma a telkekre hevezető átereszek, hidak szintjeinek magassága illetve az árkok hordalékkal való feltöltöttsége és eltömődöttsége. A tavalyi árvíz kapcsán sokat romlott az utak, árkok és lakóépületek állaga. Az önkormányzati burkolt utakban keletkezett károokra 2000 év januárjában kárigényt nyújtottunk be a Területfejlesztési KHT-hez, amire a mai napig nem érkezett válasz.” Az önkormányzati megrendelés alapján, kivitelező által végzett ároképítési és útjavítási munkák: pl.: Park utcai átereszek helyreállítása; Arany János utcai árok építése, helyreállítása; Vörösmarty u. ároképítés; a keresztződésnél rácsos áteresz beépítése; Iskola utcában (az Arany J. és Vörösmarty u. valamint Délibáb u. és Gábor Á. u. között) ároképítés; Gábor Áron u. - Hollóköz - Kossuth L. úti árokig ároktisztítás; Kossuth L. úti kertek végén (Vásártéről a 3-0-0 j. árok becsatlakozásáig); Aradi utcában (Délibáb utcától a Zsámboki út irányába) ároképítés; Füzfa utcában meglévő árok kitakarítása; Füzfa u. és Széchenyi u. valamint a Füzfa u. és Szele Andor u. között szétört áteresz cseréje; valamint ároképítések, helyreállítások kapcsán helyenként üteligazítások. A testület állásfoglalása szerint a lakosság által kezdeményezett árok illetve út-építést támogatni kell. A Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoportja elvégzi a közműegyeztetést, megadja a szinteket, kitűzi az árok nyomvonalát; az önkormányzat az útkeresztződésekben elvégzi a szükséges építkezési munkát. Pálinkás Ildikó felvetette, „el kellene érni, hogy az útfenntartó (PEMÁK Kft.) a Hatvani utat rendbe hozza.” A jegyző úr megígérte, hogy továbbra is sürgetik a munka elvégzését.

Ismertetésre került a Településfejlesztési Bizottsági állásfoglalása: „A Bizottság továbbra is szorgalmazza az utak szilárd burkolattal való ellátását. Az utak járhatóvá tétele alapvető követelmény a XX. század végén. A megfelelő minőségű utak hiánya olyan infrastrukturális hátrány, mely visszatartja a potenciális befektetőket, és alárendelt, perifériális szerepkörre kárhóztatja településünket térségi szinten is. Az érintett utcák lakóinak mint adózó turai

polgároknak türelmetlensége és elégedetlensége teljesen érthető: hiszen ők egyben olyan választópolgárok, akik bizalmat szavaztak ennek a Képviselő-testületnek. Jó lenne, ha évente legalább 1 km szilárd burkolatú út elkészülne községünkben

A Településfejlesztési Bizottság kötelessége a megoldás keresése, de lehetőségei korlátozottak: **pénzügyi források biztosítása nélkül nem lehet előre lépni.** Szerencsés lett volna, ha az előző években ütépitésre került volna felhasználásra a (TKÁZ, DIGITEL) részvények eladásából származó pénz. Ez a lehetőség elmúlt, de a probléma megmaradt. Amennyiben a gázközműhálón után kap pénzt az önkormányzat, azt kizárólag ütépitésre lehet felhasználni.

A Településfejlesztési Bizottság felkéri a Képviselő-testület tagjait, hogy az **ütépités anyagi forrásainak előteremtése érdekében tegyenek javaslatot** (pl.: OTP-vel kapcsolatfelvétel, vízrendezési társulat szervezése, stb.). Amennyiben nem találnak megfelelőt, akkor községi szinten kell fórumot szervezni, és itt kell a megoldást keresni.

A **hitelállomány alakulásáról** szóló beszámolót **Fülöpné Csépany Mariann** pénzügyi csoportvezető készítette, az előterjesztő **Köles Mihály** volt. „Az önkormányzatunk hosszú és rövidlejáratú hitelállománnyal is rendelkezik. Hosszú- és rövidlejáratú hiteleink: csatornahitel és az ún. szénhitel (világítás korszerűsítésre). Rövidlejáratú, azaz éven belüli hitelek a folyószámla hitel és a munkabér hitel.” Az anyagban javaslatként szerepel a hulladéklerakó gépbeszerzésére és az új temető létrehozására hitelfelvétel. „A hulladéklerakóra 30.000 eFt-ot, az új temetőre pedig 10-15 mlFt-ot szeretnénk felvenni. E hitelre sajnos szüksége van az önkormányzatnak, mert máskülönben az aláírt szerződéseket nem lehet kivitelezni.” (Nagy) **Tóth István** hangsúlyozta, hogy „a költségvetés tárgyalása során egyértelművé tettük, hogy az egyensúly csak fejlesztési hitelekkel biztosítható.” A Hulladéktárolóhoz szükséges

hitel felvételének legfontosabb indoka az volt, hogy „*minél előbb termelnie kell*”, s ez lényegében szerepel a költségvetésben is. Amennyiben a benyújtott pályázatra kapunk támogatást, azzal csökken a hitel összege. Az előterjesztést hosszú vita után 3 tartózkodással fogadta el a testület. A temető ravatalozójának építésével, pontosabban az előzményekkel kapcsolatban több kérdés is felvetődött, miután kiderült hogy március elején aláírásra került a kivitelezési szerződés. **Kuti József** kifogásolta, hogy sem a Településfejlesztési Bizottság, sem a Képviselő-testület nem kapott tájékoztatást a ravatalozó kivitelezői megbízásáról. A kérdések között elhangzott: „*a temetői ravatalozó kivitelezésére vonatkozó vállalkozói szerződést ki kötötte meg, mikor és mi alapján?*” Az utóbbi hitelfelvételről szóló előterjesztés visszavonásra került, s nem született döntés a **hitelállomány alakulásáról** készült beszámoló elfogadásáról sem.

A **szociális igazgatásról és szociális ellátásról** szóló rendelet tervezetét **Dr. Král László** terjesztette a testület elé. „E rendelet meghatározza az önkormányzat által biztosított pénzbeli-, természetbeni-, és a személyes gondoskodást nyújtó helyi szociális ellátások formáit, az eljárási- és jogosultsági szabályokat, illetve azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.” A rendeletet a testület egyhangulag elfogadta.

Az egyebek között telekügyekben döntöttek a képviselők, javaslat született megyei kitüntetésre, valamint a zászlóanya személyéről. A **millenniumi zászlót** a kormány nevében **Dr. Pálffy Iona** helyettes államtitkár asszony június 25-én 16 órától adja át: a település részéről a polgármester, a jegyző és a zászlóanya fogja átvenni. Végül módosította a testület az SZMSZ rendeletet.

2000. április 18.

K. J.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

HIRDETMÉNY!

Tura Nagyközség Önkormányzatának 9/2000. (04. 14.) sz. rendelete szabályozza Tura nagyközség közterületein való reklám-, ill. hirdetési tevékenységre vonatkozó előírásokat. A rendelet értelmében hirdetményt, reklámot csak a Polgármesteri Hivatal engedélye alapján, az erre a célra kijelölt helyeken lehet kirakni, a reklámdíj megfizetését követően.

A reklám méret és időtartam szerinti díja:

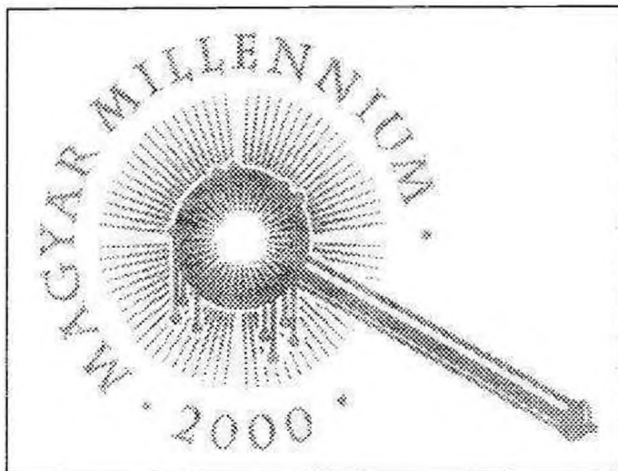
MÉRET	1 HÓNAP
A/3 méretű hirdetmény	500,- Ft
A/4 méretű hirdetmény	250,- Ft
A/8 méretű hirdetmény	50,- Ft

Ettől eltérő méretű hirdetmények esetében a Képviselő-testület egyedi elbírálás alapján dönt. Az engedély nélküli hirdetményezők, a hirdetményt megrongálók vagy letépők szabálysértést követnek el, melynek elkövetéséért 30.000,- Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújthatók.

POLGÁRMESTERI HIVATAL TURA

TURAI MILLENNIUMI NAPOK

A millenniumi önkormányzati biztos ismertetője

2000. június 18. (vasárnap) 15.00: Tura történeti monográfia ünnepélyes átadása és bemutatása a műv. házban. Meghívott díszvendégek: dr. Asztalos István szerző-szerkesztő, valamint a szerzőtársak.

június 23. (péntek): Galga menti népijátékok bemutatója és vetélkedője a sportpályán

június 24. (szombat) 9.00: Történelmi harcijáték és vetélkedő a Csontosparton, általános iskolás tanulók és turai fiatalok részvételével

16.00: Nemzetközi idegenforgalmi konferencia a Turai Házasságkötő Tereben

A Phare Magyar-Szlovák Partnerségi Program keretében kidolgozott és elfogadott: "Európa Szíve" nevű nemzetközi (interregionális) Kulturális- és gyógyidegenforgalmi folyosó szándéknyilatkozatának megfogalmazása, valamint osztrák partnerek bevonása. Az elvi megállapodásra épülő konkrét turisztikai programcsomagok kidolgozása a tavaly novemberben indult "Echos Overture" program részeként, az "Európai Kastély út" program keretében történik, melyben a gödöllői turisztikai régió mellett részt vesz két osztrák, két olasz, és egy spanyol partnerregió is. Az országok médianyilvánossága és a külföldi turisztikai szakemberek jelenléte által Tura a nemzetközi idegenforgalmi befektetők látókörébe kerül, s ez minőségileg teremt az eddigieknél kedvezőbb lehetőséget kiaknázatlan természeti erőforrásaink és néprajzi örökségünk hasznosítása szempontjából.

június 25. (vasárnap): Tura Nagyközség hivatalos Millenniumi Napja, mely szervesen illeszkedik az ország valamennyi településén rendezendő ünnepi programok sorába.

9.00 órától veszi kezdetét az Úrnapi ünnepi Szentmise, s az ezt követő körmenet.

14.00 órától meghívott vendégeink ünnepi ebéden vesznek részt.

16.00 órától kerül sor a közös állami, egyházi és önkormányzati szertartásra az ABC-vel szemben létesítendő park területén. Dr. Pálffy Ilona az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára, a kormány képviselőjében átadja a Millenniumi Zászlót. A polgármester és a jegyző ezután - jelképesen - a "zászlóanya" (kőtiszteletben álló, a testület javaslatára, a polgármester által felkért helyi személyiség) oltalmába ajánlja a zászlót.

Ezt követi a Millenniumi Testvérpark és Emlékmű átadása, majd a Zászló, a Park és az Emlékmű közös szentelése, melyet Bartal Károly Tamás jászóvári premontrai apát úr (szlovákia) és Lukács András apát-plébános úr együttesen celebrál.

18.00 órától kezdődik a "Turai Juniális 2000.": népművészeti gálaműsor és fesztivál. A 6x12 méteres színes reflektorokkal megvilágított színpad az új vásártér és a Galga közötti hatalmas füves területen lesz felállítva, monumentális természeti háttérrel adva a színpadi cselekménynek, melynek nyitányaként az "Árpád Népe Lovasiskola" páratlan látványelemekkel gazdagított "ősmagyar"-kori kaszkadőr bemutatójára kerül sor. A helyszínen juratsatrat állítanak, melyben megtekinthetők a honfoglalás és államalapítás korának használati, lakberendezési és dísz tárgyai, fegyverei. A IX-XI. sz. magyar ötvösművészetének régészeti hiteles másolatai a helyszínen megvásárolhatóak. A műsor keretében ősi hangszereken ezeréves dallamokat szólaltatnak meg.

Ezt követi a Művelődési Ház művészeti csoportjainak összeállítása.

A millenniumi juniális a "Regnum Marianum" című dramaturgizált történelmi allegória és a tűzijáték zárja.

A turai rendezvényeket közvetíti a Duna Televízió. A "Juniális 2000." főtamogatóinak és szponzorainak névsorát közléstesszik a helyi és regionális lapok, ill. felolvassák a műsor ideje alatt.

A turai millenniumi rendezvények fővédnökei és díszvendégei:

- dr. Mádl Ferenc akadémikus, a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület elnöke (akadályoztatása esetén személyes megbízottja képviseli)
- Kardos Ferenc, Rozsnyó főpolgármestere, a rozsnyói "Karszt Turisztikai Egyesület elnöke"
- Sára Sándor, a Duna Televízió elnöke
- Tóth Gábor, országgyűlési képviselő
- dr. Asztalos István történész, a turai monográfia szerző-szerkesztője
- Andreas Bardeau gróf, a stájerországi "Via Imperialis" kastélyút tulajdonosa

- Tömöl Zoltán, Gömörhorka alpolgármestere (Szlovákia)
- Szlovák Gyula, a rosznyói "Karszt Turisztika Egyesület" projektmenedzsere
- Csikszentimre polgármestere
- W. Jakobs, a wageningeni (Hollandia) tourinform iroda vezetője
- dr. Fábíán Zsolt, Gödöllő alpolgármestere
- Bátovszky György, a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület elnöke, Csömör polgármestere

Szeretettel és tisztelettel meghívjuk községünk valamennyi lakóját ünnepi rendezvényünkre, a Turai Millenniumi Emlékbizottság nevében:

Kálna Tibor
millenniumi önkormányzati biztos

A TURAI MILLENNIUMI TESTVÉRPARKBA TERVEZETT EMLÉKMŰ LEÍRÁSA

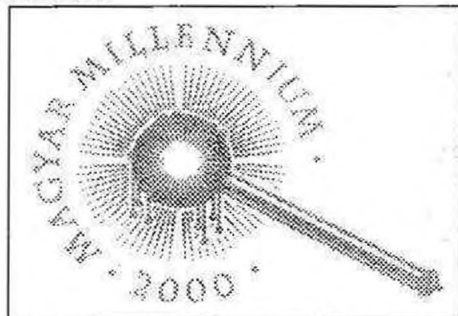
- Granitból vagy mészkőből készült, négyzet alaprajzú (2 m élhosszúságú) és 1,4 m magasságú keresztboltozat - stílusa és aranyrendszere a neoreneszánsz Schossberger-kastély motívumkincsét idézi. A négy világtájt jelképező oldalain - egyenes alapú szférikus háromszögbe irt boltíveken: Magyarország, Jászó, Csik és Tura címerci. A felfelé enyhén összetartó boltozathalak szürkésárgák, a boltozathödmén szürkészöld (vagy szürkéskék).

- Az ég felé összetartó keresztboltozat egyszerre emlékeztet az EGYETEMESSÉGET kifejező glóbusz szeletére és a SZENT KORONA alakjára. A boltozat íveinek találkozása a HÁRMASHALMOT idézi. Mértani közepében heraldikus gót liljomkorona a magyar államiságot szimbolizáló KETTŐSKERESZTTTEL.

- Képi metaforája a négy égtáj felé szétszóratott, de a magyar államiság Szent István-i jelképe alatt lélekben egyesülő - ezer éves - egységes és oszthatatlan magyar nemzetnek. Az emlékmű 3 méter átmérőjű, kör alaprajzú földhalom áll.

- Az objektum mögött három zászlórúd. Előterében, tablán, vésett betűkkel: "Állította: Tura Önkormányzata a 2000. esztendőben".

- Az emlékmű a település közlekedési középpontjában elhelyezkedő, MILLENNIUMI TESTVÉRPARK lélektani centrumában áll.

EGY VENDÉGVÁRÓ RÉGIÓ

A turisztika helyzete a Gödöllői Régióban

A Gödöllői Királyi Kastély Díszterében 2000. május 8-án tartotta közgyűlését a (GKRTE) **Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület**. A közgyűlés egyben a Budapest és Közép-Dunavidéki Regionális Idegenforgalmi Bizottság Gödöllő

és Környéke Kistérségi Területi Bizottságának ülése is volt. A Királyi Kastély Kht. ügyvezető igazgatójának, **Dr. Körösvölgyi László** köszöntője után **Dr. Gémesi György** polgármester, országgyűlési képviselő nyitotta meg a közgyűlést. Elmondta, hogy Gödöllőn rendezik meg a magyar polgármesterek harmadik világtalálkozó-ját, ahol közel ezer polgármester lesz jelen, és több mint 400 szállást Budapesten kellett lefoglalni. Ezért „*nagyvonalú feladatnak tartja a szállodai kapacitás növelését, amellyel kapcsolatban tervek vannak a kastélyon belül és kívül egyaránt.*” Nagyra értékelte az **Utazás 2000** kiállításon tapasztalt „*regionális együttműködésre való törekvést.*” Véleménye szerint ez a turisztikai kiállítás óriási lehetőséget biztosít a kistérség számára. A GKRTE elmúlt évi tevékenységét nagyon pozitívnak értékelte.

Zsámboky Gábor, a Magyar Turizmus Rt. vezérigazgatója előadásában ismertette a Magyar Turizmus Rt és a 2000. január 1-ével létrejött Budapest és Közép-Dunavidéki Regionális Idegenforgalmi Bizottság (BKD-RIB) ill. annak Területi Bizottságai között tervezett együttműködés módjait. A Magyar Turizmus Rt. elsődleges feladatának a promóciót említette. „*Az ilyen típusú szervezetek, mint a GKRTE kapcsolja össze azokat a szervezeteket, személyeket, akik ezekben a szférában mozognak. Az nagyon jó, hogy a RIB anyagi keretei növekedtek, hiszen így könnyebben elvárható, hogy a helyi sajtóságok jobban figyelmebe legyenek véve. Valószínű, hogy a pénzügyi forrás felhasználását illetően komoly feszültségek fognak mutatkozni, hiszen a rendelkezésre álló összeg kevesebb, mint amit el kellene költeni.*” Válaszolt egy felmerült problémára, miszerint az önkormányzatokat kizárják a vállalkozók részére kiírt pályázati források felhasználásából. „*Az a döntés született, hogy a kis- és középvállalkozások fejlesztése c. célleírányzatból felhasználható pénzeket csak egy bizonyos turisztikai termékfejlesztésre lehet felhasználni. Ezt a forrást önkormányzatok és non-profit szervezetek nem vehetik igénybe, hiszen az a cél, hogy vállalkozásokat fejlesszen.*” „*A RIB-ek döntési kompetenciája folyamatosan nő, a RIB-bel való együttműködés szükségessége nyilvánvaló, hiszen ha egy nemzetközi kiállításon minden kistérséget szeretnénk megjelentetni, akkor a kiállítás nem szólna külföldről, csak helyföldről, ami nem lenne előnyös.*” A források igénybevétele és elosztása tekin-

tekintetében az a logika kerül előtérbe, hogy az országos hatáshi nagy projectek maradjanak meg központi döntési kompetenciában, a nem országosok pedig régiós szinten. A regionális marketing munkában következő lépés: a régió tartalmi elemeinek meghatározása. A Magyar Turizmus Rt. az év második felében megjelentet egy egészen új kiadványrendszert, melyben tematikus és területi alapú, regionális kiadványok lesznek.

Krizsovenszky Lajos, a GK RTE Választmányának tagja, Pest Megyei Közgyűlés alnöke elmondta, hogy „a Pest Megyei Önkormányzat és az egyesület közötti kapcsolat tartalmi részében is olyan jó lenne, mint formai részében”. „A megye - arányaiban - megfelelő módon tudja feladatait ellátni, hiszen ha a költségvetési vonzatokat és a fenntartó számára kotelező önkormányzati feladatokat nézzük, akkor a turisztikai vonatkozású feladatokra a kondíciók megfelelőek.” Azért fontos ez a megállapítás, mert az önkormányzatoknak meg kell találni azt a támogatási rendszert, mellyel a területén működő civil szervezetek és egyesületek alapítói okiratában megfogalmazott célkitűzéseket segítik. „Bizonyos támogatások ellenére sem mondhatjuk el, hogy rendezett az egyesületek és a Megyei Önkormányzat közötti kapcsolatrendszer. A Megyei Önkormányzat rendszerében nem igazán hatékonyak ezek a kapcsolatrendszerek, amelyek olykor nehézkesen működnek. Fontos lenne egy hatékony rendszer kidolgozása, hogy a megye azt támogatási rendszert biztosítsa a civil szerveződéseknek és különböző kulturális egyesületeknek, amelyek a megyei munka színvonalát tudják emelni. A Tourinform Irodák és a meglévő egyesületek közül kiemelkedő szervezet a GK RTE, hiszen példamutató értékű, amelyet ajánlani lehetne más egyesületeknek is, ha azok igazából működőképesek lennének”. Hiányolja, hogy a megye nem igazán tartja hangsúlyozott feladatának, hogy a megyében lévő valamennyi értékrendszer egy összehangolt megyei szintű feladat ellátása során következzen be. „A megyének ki kell dolgoznia egy átfogó rendszert a civil szervezetek és egyesületek összehangolt működtetése céljából.”

A **Kastély Út Program** keretében a Gödöllői Királyi Kastélyban tervezett egyesületi Tourinform Iroda megépítésének engedélyezéséről, kivitelezéséről, továbbá a Gödöllői Művelődési Központban az Adminisztrációs Iroda ill. raktárhelyiség tervezett bővítésének szükségességéről **Dr. Fábian Zsolt** alpolgármester, a GK RTE Választmányának tagja beszélt, majd **Berencz Ibolya**, a gödöllői Polgármesteri Hivatal építész szakértője ismertette a részleteket.

Darázs György, a Királyi Kastély Kht. értékesítési osztályvezetője elmondta, hogy „a Castle Road pályázat kapcsán ő és munkatársai a kastély-management, a turista-csomagok fejlesztése és a marketing-tevékenység témával foglalkoznak”. Annak érdekében, hogy a kastélyon kívüli szolgáltatások is eljussanak az érdeklődőkhöz egy olyan projectet dolgoztak ki, amely egy regionális turisztikai szakkiállítás és vásár megrendezését célozza. Ezen a vásáron szeretnék a turisztikai programgazdákat megjelentetni. Ez a vásár egy non-profit rendezvény lenne, amit a lovardában és a kastélyparkban szabad területen lehetne megszervezni. Célok között szerepel egy fórum biztosítása a régió turisztikai programjainak megismertetéséhez és értékesítéséhez,

ill. a régiós szakmai kapcsolat rendszerek erősítése, továbbá a régió megismertetése a potenciális utazóközönséggel. Közölte, hogy egy előadás keretében összehívják a potenciális kiállítókat, hogy együtt készüljenek fel a vásárra.

Kálna Tibor önkormányzati képviselő, a GK RTE szakértője a konkrét munkatervekről számolt be. „A közel-múltban befejeződött Szlovák-Magyar Partnerségi Program és a most folyamatban lévő Kastély Út Program keretében olyan munkafolyamatok indulhattak be, amiről eddig csak álmodozni lehetett”. A Kastély Út Program keretében végzendő feladatok közül kettőt emelt ki, az egyik az írásos kiadvány, amely megjelenését ez év októberére tervezik, a másik pedig az internetes adatbázis. A kiadványokról elmondta, hogy a Gödöllői Turisztikai Régió egyedi arculat-formálásának egyik eleme. Az idegennyelvű kiadványok nem tükröfordításai lesznek a magyar nyelvűnek, az információkat a külföldieknek más összefüggésrendszerben kell találni. A turisztikai ajánlat megjelenítésének legfőbb hordozója a Gödöllői Királyi Kastély és a Hungaroring Versenypálya. Ezen két piacképes vonzerő köré kell szervezni a kistéletpülések szolgáltatásait, amely következtében turisztikai alközpontok alakulnak ki. A kiadványokban megtalálhatóak lesznek a tagönkormányzatok címei. Elmondta, hogy „június 24-25-én kerül sor az **Interregionális Együttműködési szándéknyilatkozat** megkötésére Turán, ahol osztrák, erdélyi és kelet-szlovákiai felek vesznek részt”. A közgyűlés valamennyi tagját tisztelettel meghívta a június 24-25-én tartandó turai rendezvényekre.

Dr. Marián Miklós project manager elmondta, hogy az Ecos Ouverture program keretében nyertük meg a Castle Road pályázatot, amely 1999. november 4-én indult el és 18-19 hónapig fog tartani. Összességében 88.500 euro az értéke, amiből 76 %-ot tehat 68.600 eurot finanszíroz a Phare program, ami nagyságrendileg bruttó 22 mFt és a finanszírozás nettó értéke 17-18 mFt. A fő pályázó a Gödöllői Önkormányzat, a magyar társpartner pedig a Gödöllői Királyi Kastély. Ez a program pályázóként csak önkormányzatot fogad el. „A fő munkacsoportok közül az egyik, amelyben Magyarország a szakmai vezető, a kastélymanagemant ill. a turistacsomagok kidolgozása. A harmadik téma a kisvállalkozások bevonása a kastély működtetésébe, a védjegy és a marketingmunkába, melyben Perna úrnak, nejenek illetőleg Vella Nándor úrnak van szerepe. További témakör az oktatási tréning program, melyet Kálna Tibor irányít”.

A GK RTE Vállalkozói Bizottságának - az egyesület legaktívabb bizottsága - az elmúlt időszakban végzett tevékenységéről és az elkövetkezendő időszakban végzendő feladatairól **Fehérvári Tibor**, a GK RTE Vállalkozói Bizottságának elnöke beszélt. A GK RTE 1999. évi mérlegéről, eredmény-kimutatásáról és közhasznúsági jelentéséről készült előterjesztést **Dr. Tóthné Pacs Vera** gazdasági alelnök ismertette. A Közgyűlés jóváhagyta a GK RTE könyvelője által készített, a Felügyelő Bizottság és Választmány által elfogadott, a gazdasági alelnök asszony által előterjesztett az egyesület 1999. évi gazdálkodására vonatkozó mérleget, eredmény kimutatást és közhasznúsági jelentést. Elfogadásra került a GK RTE 2000. évre vonatkozó költségvetési terve is.

A Közgyűlés jóváhagyta a Választmány által előterjesztett jelölőlistát a GKRTÉ új tisztségviselőinek megválasztására vonatkozóan. Az egyesület alelnökévé választotta Vella Nándort, Csömör alpolgármesterét, szakmai titkárává Kálna Tibort, a turai önkormányzat Kulturális Bizottságának elnökét, a Vigvázó Kör (Egyesület Turáért) elnökségi tagját. A Választmány tagjai lettek: **Kereszti Ferenc**, a Kistarcsai Kulturális Egyesület vezetője, **G. Tóháti Ilona**, a csömöri Művelődési Ház vezetője, A Felügyelő Bizottság új tagjai: **Pervainé Hangodi Ágnes**, mogoródi jegyző asszony és **Kedves Károly** kistarcsai alpolgármester.

Dr. Viszlói Tamás ügyvéd úr előterjesztése alapján a Közgyűlés jóváhagyta - a Választmány által elfogadott - a Gödöllői Régió Turizmusaért Díj alapító okiratának tervezetét. **Perna Pál**, a Felügyelő Bizottság elnöke ismertette a Gödöllői Régió Turizmusaért Díj kiosztására a Választmány által elfogadott irányelveket és határozatokat. **Bárd István** szervező titkár méltatta a díjazottak tevékenységét. A GKRTÉ Választmány a **Gödöllői Régió Turizmusaért 2000** díjat adományozta a *Petőfi Sándor Művelődési Ház és Báló Lipót Kulturális Egyesület* (Csömör) szervezeteknek az *isaszegi Dózsa György Művelődési Otthonnak*, a *Margita 344,2 Turisztikai Sport Egyesület* (Gödöllő) szervezetnek, a *Vigvázó Kör (Egyesület Turáért)* szervezetnek a Gödöllői Régió Kulturális és Turisztikai értékeinek népszerűsítése érdekében végzett kiemelkedő munkájuk elismeréséül. A Gödöllői Régió Turizmusaért Díjakat **Bátovszki György**, csömöri polgármester, a GKRTÉ elnöke adta át.

2000. május 16.

*Kuti József
választmányi tag*

FIZIKOTERÁPIA

Akik még nem vettek részt ilyen gyógykezelésen, nem is nagyon tudják, hogy egyáltalán létezik. Pedig már községünkben is elérhető ez a gyógymód közel három éve. Beszélgetőpartnerem, a kezelésüket végző, LUKÁCS JÓZSEFNÉ TÓTH GÁL ERIKA.

A lényeg, hogy különböző energiák segítségével próbáljuk visszaállítani a beteg eredeti, egészséges állapotát. Mindezt gyógyszerek és mellékhatások nélkül, amiért a betegek egyre inkább megkedvelik ezt a gyógymódot. Többféle cél

létezik a kezelése során, egyrészt a regenerálás, másrészt a tüneti kezelés. Az első leginkább a mozgásszervi sérülések utáni rendbehozatal, a törött, ficamodott végtagok „újraélesztése”, beragadt izmok, idegek újra működővé tétele. Természetesen ehhez szorosan kapcsolódik a gyógytorna is, amit a kezelésekkal nem tudunk kiváltani, csak elősegíteni. Gyógytorna egyelőre nincs itt helyben, pedig igény lenne rá. Nem régen járt itt Aszódról Bodó főorvos úr, aki teft célzásokat a fejlesztésre, de konkrétumokról még nem beszélhetünk. Tüneti kezeléssel akkor beszélünk, amikor egy kialakult krónikus bajjal szemben csak olyan kezelést tudunk nyújtani, ami a beteg közérzetét javítja, a betegséget viszont nem gyógyítja meg. Vannak, akikenél látványos eredményeket lehet elérni, de bizonyos esetekben fény derülhet olyan belső szervi bajra is, ami sugárzó fájdalmat okoz. Hiába kezeljük a fájdalmat, nem lesz jobban a páciens, csak ha a szervi bajt megszüntetjük.

- Milyen technológiákkal dolgoznak a rendelésben?

Háromfajta gépünk van: a szelektív ingeráram, amivel bémult izmokat próbálunk serkenteni, hogy azok továbbra is ellássák funkciójukat. Több ilyen kezelésünk volt már, a legfiatalabb egy két éves kisgyermek, akinél szép eredményt értünk el. Az interferenciás gépet ritkán használjuk, mivel veszélyeket rejt magában. Van még ultrahangos gép, azonban hiányzik az a rövidhullám, amit igényelnének a betegek. Nagyobb kórházakban van ilyen, így akinék a kezelés bevált, szeretné, ha itthon is hozzájuthatna.

- Ki tarthat igényt egy ilyen kezelésre?

Természetesen az orvos írja föl, ill. utalja a beteget erre a kezelésre, például iontoforézisre, ami a fájdalomcsillapító anyag szervezetbe juttatását jelenti besugárzással. Ha ez nem segít, természetesen el kell menni szakorvoshoz. Használunk gyógyszereket is, az orvos injekcióban juttatja a problémás helyre a megfelelő hatóanyagot. Ugyancsak gyógyszert tudunk bejuttatni a szervezetbe ultrahanggal, valamint különböző kenőcsöket is alkalmazunk, természetesen az orvos utasítása alapján. Figyelni kell a beteg belső folyamatait is, hiszen az ultrahangos kezelés például megemeli a vérnyomást. Ha egy beteg valamilyen krónikus betegségben szenved, kissé függővé is válhat, hiszen a szervezete évente egyszer-kétszer „kiköveteli” magának a kezelést, ezért is kell orvosi felügyelet alatt tartani.

- Mely betegségek gyógyíthatók ezzel a módszerrel?

Igen széles a skálája, de itt természetesen az izom és idegrendszeri betegségekben kell gondolkoznunk, a belső szervi bajok nem gyógyíthatók ilyen módon. Talán a fájdalomcsillapításra mondhatom, hogy általánosan, az egész szervezetre kiterjedően tudjuk alkalmazni, hiszen az anyag bekerül a keringésbe, és ezzel az egész szervezet elérhetővé válik.

- Hogyan vélekednek az orvosok a fizioterápiáról, mennyire veszik igénybe?

Úgy látom, a környéken jól elfogadták, és kihasználják, amennyire lehet. Általában a beteg nem csak fizioterápiás kezelést kap, hanem egy komplex kúrát. Amit itthon tudunk nyújtani, nem túl sok, hiszen mint említettem, kevés a gépünk. Gyógytornásunk sincs, bár egyes betegek gyorsan megtanulják a tornát, és egyedül csinálják. Mindenképpen meg kell említeni, hogy nem csak az orvosok szeretik alkalmazni, de a betegek is szívesen jönnek, mivel kellemes, fájdalommentes és nagy kórházakban is egyre inkább bevett szokássá válik az alkalmazása. - gago -

HOMEOPÁZIA

A szó jelentése az értelmező kéziszótár szerint a következő: hasonszervi gyógymód, olyan gyógyászati irány, amelyben a betegséget olyan gyógyszerek legkisebb adagjával gyógyítják, amelynek nagyobb adagja az egészséges szervezetben a leküzdési kívánt betegség tüneteit idézi elő. Alapítója Ch. F. S. Hahnemann (1755-1843) német orvos. Körzetünkben DR. VÉSZI ZSUZSANNA foglalkozik ilyen típusú kezeléssel, tőle érdeklődtem ennek a részleteiről.

- Kérem, magyarázza el egyszerűen az embereknek a módszer lényegét!

A hagyományos orvoslásban használt gyógyítást allopatíának nevezzük, a „pátia” szó jelenti a kezelést, a „homeo” hasonlót jelent. Könyvelvileg talán a „kutyaharapást szőrével” mondás áll a legközelebb az igazsághoz. Sokféle anyagról elmondható, hogy kis adagban gyógyszer, nagy adagban mérge. Nézzünk csak egy nagyon egyszerű példát, a kávé. Amíg az ember

megiszik belőle ötöt-tízet egy nap, különféle betegségeket hozhat létre - nemhogy élénkítené, de még akár el is aludhat tőle. Azonban, ha sikerül levinni az adagot napi egy kávéra, akkor kifejti a kedvező hatást. Hahnemann doktor erre akkor jött rá, mikor maláriában szenvedett, ami hatalmas lázhullámokkal jár. Ellenszeréből, a kininből bevett egy kis adagot, és így meggyógyult a betegségéből. Amikor már jól érezte magát, bevett belőle egy nagy adagot, és meglepődve tapasztalta, hogy hatalmas lázrohamot váltott ki nála. Ő semmiféle mesterséges anyagot nem használt, kizárólag állati, növényi, illetve ásványi eredetű anyagokkal dolgozott. Minden megfigyelése csakis a kísérletezésből eredt, a családjától kezdve a betegekig. Az egészségeseknek beadta a majdnem mérgező mennyiséget, megfigyelte a tüneteket, majd a hasonló tünetekkel jelentkező betegnek hígítva adta. Akkoriban székere jártak az emberek. Megfigyelte, hogy aki közel lakott hozzá és nem rázkódott sokat a székérrel, annak kevésbé hatott ez a gyógyszer, akit viszont sokat rázott a székér, jobban javult tőle. Ma ezt nevezzük dinamizálásnak. A hígítás folyamatán belül meg van szabva, hogy mennyit és hogyan kell rázogtatni. A vívőközeg, a víz átveszi a hatóanyag tulajdonságait, így tulajdonképpen egy módosított víz jön létre.

- Magyarországon mióta ismert ez a gyógymód, és Ön hogyan került kapcsolatba vele?

Pontos adatot nem tudok mondani arról, hogy mióta, de annyi bizonyos, hogy nemrégben azért tartották a Magyar Tudományos Akadémián a Homeopátiás Világkongresszust, mert köztudott, hogy Széchenyi volt az első ismert személy, aki ilyen orvossal kezelte magát. Az utolsó rendezvény Magyarországon 1935-ben volt, mert a múlt rendszerben nem nézték jó szemmel az ilyesfajta gyógyítást. Én személy szerint úgy éreztem, hogy az orvostudományak megújulásra lenne szüksége, és már régóta keresem azt a technikát, amivel a bennünket körülvevő mérgezések számát ha nem is "lenullázni", de csökkenteni lehet. A bennünket körülvevő környezetben rengeteg szennyezés van, melyek kiváltanak különféle betegségeket. Ezeket - a hagyományos orvoslás szerint - újabb „mérgekkel” próbáljuk gyógyítani. Ilyen módszerekkel például krónikus betegségeket nem lehet igazából gyógyítani. Saját tapasztalatomból tudom, milyen veszélyes lehet egy tablettá bevétele, nem ritka, hogy gyomorvérzést is okozhat. Azért tetszett meg nekem ez a mód, mert vonalaiban egyezik a mostani gyógyászattal. Ez alatt azt értem, hogyha valaki elmegy az orvoshoz, 90 %-ban gyógyszert akar. Hiába mondja el az orvos, hogy min kellene változtatnia az életvitelében, sokkal könnyebb néhány pirulát lenyelni, mint a megrogzított szokásoktól megválni. Egyszerűbb betegségeken kísérleteztem: megfázás, kisebb sérülések. Kíváncsi voltam, hogy ez a „módosított víz” vajon hat-e. Mivel úgy vettem észre, hogy a betegeknek jó és hatásos, elkezdtem komolyabban foglalkozni vele.

- A betegek mennyire igénylik a módszer alkalmazását?

Mivel tulajdonképpen gyógyszert kapnak a kezükbe, nem ellenkeznek. Az a szép ebben a dologban, hogy nem a hatóanyag mennyisége, hanem a minősége számít. Két, eltérő tulajdonságokkal rendelkező, de ugyanabban a betegségben szenvedő ember más gyógyszert fog kapni. Az allopatíás orvoslás mindig a betegséget gyógyítja, ezzel szemben a homeopátia az embert. Mondhatnám azt is, hogy megmutatja a szervezetnek, hogy mi ellen kell küzdenie. Nem a gyógyszer gyógyít, hanem a beteg saját magát. Ettől egészen más a gyógyulás hangulata is, hiszen amíg az emberek a gyógyszeres kezelés alatt kiszívják a betegséget, a másik módszerrel úgy mond „jókedvűen gyógyulnak.”

- Nézzük a másik oldalt, az orvosokat, illetve a gyógyszergyártókat. Nem ellenkeznek nagyon?

Az a csoda, hogy a gyárak még nem indítottak offenzívát e módszer ellen, hiszen ha ez túlzottan elterjedne, alapjaiban rendítené meg a helyzetüket. Az ő érdekük a gyógyszereladásból származó minél nagyobb profit. Az orvosok között megosztottság van, hiszen egy részük elzárkózik mindentől, amit az egyetemen nem tanult. Márpedig ott ezt nem oktatják. A másik réteg nyitottabb az új lehetőségek irányába, és szívesen kipróbálja ezt is. Orvosi diploma persze kell hozzá, ezért nem fenyeget az önjelölt kuruzslók veszélye. Én úgy érzem, hogy néhány évtizeden belül elérkezünk majd ahhoz a ponthoz, amikor a betegségeink nagy részét homeopátiás gyógyszerekkel kezeljük. Csak komplikált, szervi elváltozással járó eseteket - mint mondjuk a szívizomsorvadás - gyógyítunk majd hagyományosnak számító orvoslással. Természetesen nem hagyhatom ki azt a tény sem, hogy nagyon sok múlik a homeopátiás kezeléskor az orvoson, mivel a beleérző képességére is szüksége van ahhoz, hogy a megfelelő gyógyszert adja a betegének.

- gago -

- 1./ Véleménye szerint miért szavazott Önnek bizalmat a lakosság a választásokon, és hogy érzi magát ebben a szerepkörben?
- 2./ Személy szerint mivel tudott eddig hozzájárulni a testületi munkához ill. a bizottsági feladatok teljesítéséhez elnökként vagy tagként?
- 3./ Milyen közelebbi és távolabbi elképzelései vannak a ciklus végéig?
- 4./ Hogyan tudja összeegyeztetni képviselői teendőit egyéb munkájával, elfoglaltságával és a családi élettel?
- 5./ Eddigi tapasztalatai alapján vállalná-e újra ezt a megmérettetést?

PÁLINKÁS ILDIKÓ képviselő, a Kulturális- Oktatási- és Sport Bizottság tagja

- 1.) Ezzel kapcsolatban inkább nem találgatnék. Talán azokat kellene megkérdezni, akik megtisztelték bizalmukkal - amit ezúton is megköszönök nekik. És hogy, hogy érzem magam? Nehéz volt megtanulnom, hogy a leghosszabb út is apró lépésekkel kezdődik, hogy a dolgok nem mindig olyan egyszerűek és egyértelműek, ahogyan azt első megközelítésben gondolja az ember. És nehéz volt elfogadni - ma is nehéz -, hogy állandó pénzügyi gondokkal kell megküzdeni. Ezek a korlátok bizony megkereshetik a munkát.
- 2.) Koromból és beállítottságomból adódóan alapvetően kíváncsi természetem van (aminek újságíróként nagy hasznát veszem), és igyekszem rákérdezni azokra a dolgokra, melyek számomra kevésbé világosak. Közvetítem azokat a kérdéseket és kéréseket, amellyel engem keresnek meg a körülöttem élők, valamint igyekszem tevékeny tagja lenni a kulturális bizottságnak, ahol ifjúsági referensként elsősorban a fiatalok gondjaival és lehetőségeivel foglalkozom. Részt veszek a Solymosi Imre által vezetett roma integrációs program kidolgozásában.
- 3.) Ebben az évben készül el a roma integrációs program, amelynek következő - és egyben legnehezebb - lépése a gyakorlati megvalósítás lesz. Idén fontos feladat a millennium méltó - de a nehéz anyagi körülmények miatt visszafogott megünneplése. Ezen kívül jó volna, ha a ciklus végén elmondhatnám, hogy egy olyan testület tagja voltam, amelynek sikerült sínre tennie többek között a kastély, a melegvíz és a turai utak ügyét is.
- 4.) Eddig szerencsére nem okozott különösebb problémát a munkahelyemen a tisztességemmel járó külön elfoglaltság, ami nem utolsó sorban a viszonylag rugalmas munkaidőnek és a rendkívül segítőkész munkatársaknak köszönhető.
- 5.) Azt hiszem, igen, hiszen még mindig jobb megkísérelni valamit - még ha az talán nem is oly látványos -, mint meg sem próbálni.

KÖLES MIHÁLY
alpolgármester

- 1./ Akik rám szavaztak, ők tudnák a választ. Megtisztelő és felelősségteljes érzés.
- 2./ Alpolgármesterként nem lehetek tagja bizottságnak. A Településfejlesztési Bizottságban rendszeresen részt veszek a munkában, véleménynyilvánítók.
- 3./ Továbbra is a község érdekeit, szépítését, fejlődését segítve haladni az úton.
- 4./ Aki képviselőséget vállal, össze kell tudni egyeztetni a munkáját és a magánéletét.
- 5./ Igen.

DIÓS CSABA képviselő, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság tagja

- 1./ A "miért?" - re a válasz az lehet, hogy a már eltelt két választási ciklus alatt közösen a képviselő testülettel sikeres és eredményes munkát végeztünk. Képviselőnek lenni jó érzés, de ugyanakkor igen felelősségteljes feladat is. Megszoktam, és egyelőre jól érzem magam ebben a szerepkörben.
- 2./ Mindvégig a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság tagjaként segítettem a munkát. Műszaki végzettségüként ismereteimet és tapasztalataimat itt tudom legjobban kamatoztatni a falu érdekében.
- 3./ Kívánom, hogy mint az előző nyolc évben, úgy ebben a ciklusban is egy jól együttműködni tudó, de vitára is képes testület maradjon a mostani is, mely a falu érdekeit képviseli, és nem valakik által kiragadott és fontosnak tartott feladatot, problémát elemez.
- 4./ Jól. Már a megválasztásom előtt tudtam, hogy képes leszek elvégezni, amire vállalkoztam. Egyelőre van időm ennek a feladatnak az ellátására.
- 5./ Talán, bár még több mint két év hátra van ebből a választási ciklusból.

Kedves Olvasó!

A végéhez érkezett három hónapon át tartó sorozatunk, melyben Tura nagyközség önkormányzatának képviselőit kérdeztük aktuális gondolataikról, véleményükről, eddigi tevékenységükről.

Ha velünk tartottak e három hónap során. Önök is tapasztalhatták, hogy többnyire hasonló, kisebb részt eltérő válaszokat adtak képviselőink lakóhelyünk sorsával, emberi, közeleti viszonyaink értékelésével kapcsolatban.

Azt hiszem, láthatóvá vált, hogy a szándék és cél többé-kevésbé azonos, az irány adott. A mikéntekben van eltérés. Ezt kell már csak közös nevezőre hozni, és akkor (csak akkor!) teljesülhet mindannyiunk álma, melyről annyit beszélünk és írtunk az elmúlt évek alatt. Ez képviselőink és a község vezetésében tevékenykedő kollégáik feladata, és - ha választóik akaratát szem előtt tartják - kötelessége.

Ismételten hangsúlyozom, nem a számonkérés szándéka vezérelt bennünket a kérdőív megfogalmazásánál, hanem az érdeklődés, a kíváncsiság, melyet a sajtó jó értelemben vett ellenőrző szerepére alapoztunk. Arra az ellenőrző szerepre, mely a (választó)polgárok érvényesített jogát jelenti azok irányában, akiket közvetve-közvetlenül környezetük, sorsuk irányítására, befolyásolására felkértek. Remélem, nekik is érdekes és tanulságos volt e három hónap.

(Gondolom, Önök is észrevették, hogy **Dr. Duliskovich Tibor** és **Gyenes László** képviselők nem reagáltak megkeresésünkre, amit sajnálattal vettünk tudomásul.)

Tordai László

"10 év múlva ugyanitt"

A Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) jubileumi ülése

A rendszerváltozás Magyarországon bő egy évtizede vér nélküli forradalom volt. Viszonylagos erőszakmentességét lehetővé tette, hogy a negyven éven keresztül uralkodó politikai rezsim kezdett saját paródiájára hasonlítani. Az arcnélküliség, a mellébeszélés, a képmutatás és az ezt Demoklész kardjaként biztosító testi és lelki terror ideje lassan lejárt, a történelem szükséges

fordulatával kiforgatta tengelyéből az egyenlőnél is egyenlőbbeket. (Legalábbis a politikai hadszíntérről, egy időre.) Pedig, mint annyi teória a történelem folyamán, ez is milyen szépen indult! A "mindenki egyért, egy mindenkiért" dumas-i jelszava akár még érvényes is lehetett volna, ha néhányan nem felejtik el a második tagmondatot.

Az emberek gyökeres fordulatot akartak, megérezték, hogy határozott kiállással most esélyük van saját sorsuk átforgatására. Az azóta eltelt egy évtized persze nem mindenki számára váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A többség számára biztosan nem. (Kérdezik is azok, akik saját meggyőződésükhöz megválthatatlan princípiumként ma is görcsösen ragaszkodnak: "Na, ezt akartátok?" Hát nem, de ki gondolta volna... Valószínűleg ez sem a létező világok legjobbika, mégis, inkább essen az ember fejére egy cserép a nyílt utcán, mint hogy tudatában sem legyen a cserép szó létezésének.)

A politikai fordulat kiteljesedésében nagy szerepet játszottak a helyi, szerveződő kisközösségek, a "másképp gondolkodók" összefogása. Ne felejtjük el, hogy ekkor még bármi megtörténhetett volna! Akik kiálltak a plénum elé - legyen az a Műcsarnok lépcsője vagy egy falu művelődési házában színpada - tízenkilencre kérték lapot. Az, hogy ma inkább többé, mint kevésbé élvezhetjük a demokratikus berendezkedés előnyeit, nekik köszönhető.

Turán szervezett keretek között a Vigyázó Kör állt a változás jelszava mellé. Ez vitathatatlan érdeme. Azok a történelmi ismeretterjesztő előadások, melyeket **Kálna Tibor** és **Jónás Sándor** tartott a községi könyvtárban, már jelezték, hogy helyi szinten is érlelődik valami. Az ott összegyűlő értelmiségi réteg adta aztán a magját a Vigyázó Körnek. Cél volt, hogy partoktól független, társadalmi egyesület alakuljon meg, mely vitafórum biztosításával foglalkozik a helyi és országos politikai, társadalmi, közeleti kérdésekkel, különös tekintettel a község sorsára, az itteni viszonyok alakulására. Cél volt a helyi, demokratikusan megválasztott vezetőkkel való kapcsolattartás, közös munka, ill. együttműködés más szervezetekkel. A 2000. május 11-i jubileumi ülésen (10 éve május 2-án alakult a V.K.) **Benke István** videós válogatásában Kálna Tibor akkori elnök még egy fontos momentumról beszél: szerették volna a helyi közelet állóvizét, változatlanágát "felkavarni". Az, hogy az első választásokon a kör 10 jelöltje is bekerült a képviselő-testületbe, mutatja ennek sikerét. Sokan kérdezték akkoriban, mire vigyáz a Vigyázó Kör? Az elnevezés mögött - mely **Tóth Péter László** érdeme - a helyi közelet tisztaságát megóvandó szándék állt. A mozgóképes összeállítás további állomásai mind-mind fejezetek voltak a V.K. történetéből.

Az első képviselő-testület megválasztása, eskütétele. **Tóth István** polgármesterré választása (aki szintén a kör támogatója volt), a '94-es és '98-as választások filmkockái, a szovjet katonák sírjának koszorúzása (Kálna Tibor: "...remélem, hogy egy napon a domi magyarok sírját is ugyanolyan virágok fogják díszíteni, mint most azokét a szerencsétlen sorsú katonákat, akik ide jöttek, hogy meghaljanak!"), az első "legendás" Juniális és az azóta lezajlott rendezvények képei olyan vendég szónokokkal, mint **Für Lajos**, **Kónya Imre** vagy **Gémesi György**, és persze a Népfőiskolai előadások meghívottjai (a teljesség igénye nélkül): **Makovecz Imre**, **Mádl Ferenc**, **Szántai Lajos**, **Tóth János** vagy **Balczó András** stb.

Kuti József jelenlegi elnök elmondta, hogy a kör önfenntartó, tagdíjából jut bevételhez, és kiemelte a műv. ház szerepét, mely otthont ad(ott) egyúttléteiknek. Az utóbbi évek eredményeként értékelte a Felvidékkel, Erdéllyel való kapcsolattartást, szervezett utakat, és a '96 óta folyamatosan megjelenő, A Vigyázó Kör füzetei elnevezésű kiadványsorozatot, melynek 7. része készülében van. (Az eddig megjelent füzetek címei: Kuti József: Adatok Tura történetéből; Dr. Baka Gyula: Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés I.; Turaiak emlékeznek I.; Dolányi Anna: Diplomamunkák a néphagyományról; Egyesületi dokumentumok (szerkesztette: Kuti József); Turaiak emlékeznek II.; Dr. Baka Gyula: Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés II. - előkészületben.) Készült egy "Európa szíve" című, idegenforgalommal foglalkozó tanulmány is.

Dr. Baka Gyula hozzászólásában azon véleményének adott hangot, miszerint két pólus alakult ki Turán: az egyik, amely bizik a V. K. által felállított erkölcsi kiindulópontban - ez szerinte a lakosság 70 %-a -, és amely ezt nem fogadja el. Kuti József hozzátette, hogy komoly dilemma, vita tárgya a kör szerepe 10 év után is a helyi közéletben, részvétele a politizálásban, önkormányzati munkában. Elmondása szerint az általuk jelölt képviselőket soha "nem számoltatják el végzett munkájukkal kapcsolatban, a község helyzetéről beszélgetések, véleménycserék formájában" tájékoztódnak és tájékoztatnak.

Az ünnepi ülés témája volt még ezen kívül a Szőlőhegy hasznosítása, az Egyházi virág területének fásítása, a Turáról elszármazottakkal való közvetlenebb kapcsolattartás kialakítása, a közbiztonság, hagyományaink, a kastély és a melegvíz helyzete. Kálna Tibor beszámolót tartott a tervezett Millenniumi eseményekről, ennek kapcsán szó esett a turai rendezvények érthetetlen és méltatlan látogatatlanságáról is. Zarszónak hagytam **Tóth Péter László** szavait, noha kronologikusan nem így következtek: Sikerek és kudarcok egyaránt jellemzik ezt a periódust. Az első hónapokat sokszor feszélyezetten, néha félelemmel élték meg. Történelmi időszak volt, amilyenről korábban csak a történelemtudományokban olvashattak. Mindenképpen érdem, hogy a Vigyázó Kör életben maradt. "Hogy ez a tíz év jól vagy rosszul sikerült, mindenki a saját lelkiismerete szerint döntse el. De kár lett volna kihagyni. Mit mondhatnék még? 10 év múlva ugyanítt."

Utóirat: Voltak, akik biztosan hiányoztak ezen az estén. Olyanok, akiknek egykor helyük volt a "kerckasztal" mellett. Csak hát a helyi politika is olyan, mint a hegyi patak: sodrásába kerülve még nem tudni, hogy folyóba ömölve nyugszik-e meg, vagy szakadékhöz, vízeséshez vezet. Egy közösségben menthetetlenül egymásnak feszülnek akaratok, elképzelések, egyéniségek, indulatok. Erre mondják, emberek vagyunk. Jó esetben - a közös cél érdekében - ezek időről-időre előre lendítenek. Rossz esetben maradnak a szakadékok. Ilyenkor talán már mindegy is, hogyan kezdődött...

A Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) tagja: a Város és Falvédők Szövetségének; a Magyarok Világszövetségének; a Magyar Polgári Együttműködés Egyesületnek; a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesületnek.

Tordai László

MAGYAR MILLENNIUM

A
**TURAI BARTÓK BÉLA
MŰVELŐDÉSI HÁZ**

TURA ÉLŐ NÉPMŰVÉSZETE

címmel

MILLENNIUMI KÉZIMUNKA PÁLYÁZATOT HIRDET

az alábbi kategóriákban:

- 1./ Kiemelt kategória:
TURAI HÍMZÉS
- 2./ **BABAKÉSZÍTÉS**
- 3./ **EGYÉB** (szöveg, fonás, fafaragás, kerámia, stb.)

Az alkotásokból rendezett

KIÁLLÍTÁS ÜNNEPI MEGNYITÁSÁRA

és az értékelésre,
díjak kiosztására

JÚNIUS 18-án

(vasárnap)

15 órákor, Tura történeti
monográfiájának átadásakor
kerül sor.

A munkákat JÚNIUS 5-ig
lehet beadni
a művelődési házba
átvételi elismervény
ellenében.
Szeretettel
várjuk kézi-
munkáikat!

A TURAI ÁLTALÁNOS ISKOLA NÉVADÓT KAPOTT

Ki is volt HEVESY GYÖRGY?

Őszintén szólva korábban nagyon kevés információnk volt a Nobel-díjas magyar kémikusról, aki életének néhány hónapját az anyai nagypapa tulajdonát képező Ybl Miklós által tervezett turai Schossberger kastélyban töltötte. Életről és munkásságáról öt évvel ezelőtt az Atomcrömű című szakfolyóirat külön-száma az alábbi cikkében emlékezett meg. A helyszíni riport szerzője Takács István Antal volt. Talán azért is érdemes az írást elolvasni, mivel az egyéb tanulságokat is tartalmaz egyik fontos település-örökségünkről.

Budapest, Lánchíd. A pesti hídfőnél Zitterbrath és Hild tervezte házak. Múlt századi hangulat. Az Akadémia utca legelső házában lakott egy ideig Bem József, és itt élt, itt hunyt el Klapka György honvédtábornok. A mellette lévő házban is vésett kőtábla: *Ebben a házban született 1885. augusztus 1-én Hevesy György, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja, aki 1943-ban a radioaktív indikáció kidolgozásáért Nobel-díjat kapott. Ő fedezte fel a Hafnium nevű elemet, kimunkálta az izotóphígításos, a röntgen-fluoreszcenciás, valamint a neutronaktivációs analitikai eljárások alapjait. 1966-ban halt meg.*

*Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutató Intézete
Budapest Főváros Tanácsa.*

A szülőházzal szemben az MTA tekintélyt sugárzó épülete áll. Emóció, motiváció - vagy csupán véletlen?

Hilde Levi, Marx György, Emil Feuerstein, Nagy Ferenc jóvoltából - és folytathatnánk a hiteles dokumentumokra támaszkodó tudós szerzők felsorolását, George de Hevesy élete, tudományos tevékenysége világszerte ismeretes. Magatartását, egyéniségét arisztokratikus megjelenés, udvarias mosoly, tapintatos közvetlenség és kiváló, tényszerű előadókészség jellemezte. A családi vagyon, a turai földbirtok jövedelme tette lehetővé tanítgatását, utazásait, a díjtalan tanársági állások ellátását. Hazájából történt végleges távozásáig szívesen töltötte szabadidejét az anyai nagypapa által épített, Ybl Miklós által tervezett Schossberger kastélyban. Itt pihent, tanult, gondolkodott.

A harmincas években néhányszor még hazalátogatott a turai kastélyba. Vajon hogyan emlékeznek rá, mit tudnak róla a helybeliek?

Egy publikált, általánosítható válasz még a hetvenes évekből: *"Angol lord, aki elvette Sósberger Viktor báró leányát, és nyaranként itt időzött"* (sic!)

1994. júliusa, interjú a turai művelődési otthonban: Kis András igazgató: *"Nem, Hevesyről nincs semmi elnevezve Turán. Emléktáblája sincs. A kastélyt itt Sósbergernek, Sósbergernek nevezik a néhai báróról. A háború alatt francia hadifoglyokat szállásoltak el itt. Volt szükségkórház, és itt kapott helyet egy tizenhat tantermes általános iskola, szertárakkal és tanári szolgálati lakással. Felújítására soha nem volt pénz, így állaga '73-ra már annyira leromlott, hogy az iskolát ki kellett költöztetni. A kastély ma már életveszélyes állapotban van."*

Békési István fizika - matematika szakos tanár: *"Természetesen tudom, hogy ki volt Hevesy. A közelmúltban is olvastam róla egy szaklaphon. Nem hiszem, hogy szemtanút sikerülne felkutatni, annál is inkább, mert a családdal közvetlenül csak kevés számú belső inas érintkezett."*

A művészettörténészek állítják, hogy a kastély, mint épület-típus, fontos örökségünk: a kastélyok korok műveltségének, művészetének fontos központjai és gyűjtőhelyei. Turán erről már csak múlt időben lehet beszélni. Legfeljebb a kor műveltségére, művészetére utalhatnak a csupasz falak, a nyikorgó toronyzászló. A kastély tulajdonjogi vita tárgya, nem tudni, ki illetékes a belépés engedélyezésére. Belső készlet: az "alkotóműhelyt" látnom kell!

1995. májusa. Reggel óta ömlik az eső. A kapun lánc, lakat, belépést tiltó tábla. Ötszáz méterrel odébb azonban a kerítést nagy szakaszon kivágták. Sűrű bokrok között, combig érő vizes fűben érc a kastélyhoz. Ebben az állapotában is csodálatos. Bár kilátástalan jó képet készíteni, fotózok.

Visszafelé a kastélyparkban két személlyel találkozok. Egyikük a kastélyra mutatva keserűen megjegyzi: *"Ha a gróf (?) ezt látná!"*

1995. júliusa. Újabb próbálkozás. Tűző nap, hőség. A "bejáratot" már ismerem. Most félig elszáradt, tengernyi gazon kell áttörni. Ór, kutya sehol. Az 1883-ban épült eklektikus épületegyüttes még romjaiban is lenyűgözően szép. Egy zseniális építész remeke, melyben korszakalkotó gondolatok fogantak meg.

Hevesy György radioaktív nyomjelzés módszere és ez alapján kifejlesztett diagnosztikai eljárások, a radio-immunológia ma már emberek, állatok százezreinek, millióinak gyógyítását teszi lehetővé. Naponta.

Takács István Antal

(Szerkesztette: Takács Pál)

116 LEENDŐ ELSŐS!

Turán nem érvényes a demográfiai lejtő?

Április végén volt az első osztályosok beiratása. Petrovics Sándorné alsós igazgatóhelyettes elmondta, hogy 116 gyermek iratkozott be ebből 59 fiú, és 57 a lányok száma. Két szülő hanyagolta el a beiratást, mulasztásukat pótolniuk kell.

Elérte az iskolás kort, de óvodában marad 6 kisgyermek. Nekik még valamilyen szempontból erősödniük kell. A jelenlegi elsősök közül 7-10 tanuló várhatóan újra elsős lesz, tehát elmondhatjuk, hogy nem csökken a tanulólétszám. sőt! Az 1998/99-es tanévben 90; 1999/2000-ben (tehát a most befejeződő iskolaévben) 112 (volt) az első évfolyam létszáma. Még az is megtörténhet, hogy Turán az eddig szokásos négy első osztály helyett ötöt kell indítani szeptemberben! ("Kellemes" teher lesz az iskolavezetésnek az esetleges ötödik csoport elhelyezése, oktatási körülményeinek biztosítása.)

Ha lezajlanak a nyáron szokásos el- és beköltözések (ugrásszerűen megnőtt a fővárosból vidékre költöző családok száma), és ebből annak a három óvodás és jelenleg már elsős gyerekeknek a sorsa, akiket szakértői bizottság vizsgál, kitisztul a kép, láthatóvá válik a pontos létszám.

A beiratkozást megelőző közös szülői értekezleten mind a témáért felelős Petrovics Sándorné, mind Seszták Sándor igazgató hangsúlyozta (többek között), hogy ha csak halvány bizonytalanság is felmerül az iskolaérettség körül, jobb várni a szülőknek.

A pedagógus munka egyik legnehezebb, de legszebb területe az elsősök tanítása. Különleges rátermettséget, türelmet, szeretetet igényel. Most még csak remélni tudjuk, hogy a sok új első osztályos örömet okoz majd szüleinek és tanítóinak.

Erdélyi Ágnes

Anyák napját ünnepeltük

Egyik legszebb tavaszi ünnepünk az Anyák napja. A gyermekek ilyenkor hatalmas virágcsokrokkal, gondosan becsomagolt ajándékokkal, verssel, dallal köszöntik édesanyjukat. Az ünneplésből természetesen nem maradnak ki a nagymamák sem. GERI, a hatodikos kislány saját verseivel mondott köszönetet az ünnepeleknek május első vasárnapján.

Kép és szöveg: Takács Pál

ÉDESANYÁM

Tőle kaptam életemet.
Életemben minden szépet.
Hogyha rám néz, boldog vagyok.
Ilyenkor a szemem ragyog.

Mellé lépek, kezét fogom.
Ő azt mondja: Kisangyalom!
Arcomat megsimogatja.
Ilyenkor semmi sem bántja.
Elfelejt minden gondját.
Úgy öleli kicsi lányát...

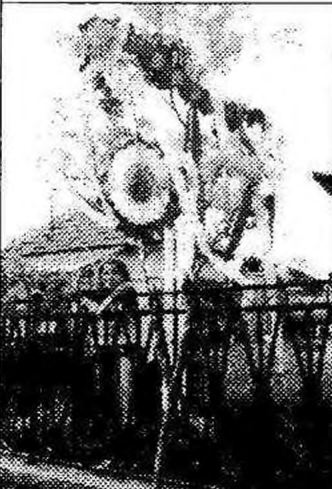
AZ ÉN NAGYIKÁM

Ősz haját a szél elkapja.
Ő az édesanyám anyja.
Mindkettőnket ő nevelt fel.
Hogyha félttem, fogta kezem.

Mosolyog rám, mikor meglát.
Nem ígéret soha füt, fát.
Nagyon szeret, csak azt érzem,
Mikor fáradt arcát nézem.
Megpuszítja a homlokom.
Rögtön elszáll minden gondom!

Május elsején, a hagyományoknak megfelelően a legszebb májfiát a 3. osztályos Kovács Kornélia kapta osztálytársától Bodor Norberttől.

Fotó: Takács Pál

MŰVELŐDÉSI HÁZ TAVASZ

MÁRCIUS-ÁPRILIS-MÁJUS:

e három hónap "szép tavaszi zsongást" jelentett a művelődési ház életében. Nemzeti ünnepek, jeles napok, népszokások, dal, vers, zene, tánc, mozgás: mind-mind egy-egy szál abból a csokorból, melyet a turaiaknak s távolabbról jövőknek egyaránt szeretettel kívántunk átnyújtani, melyeknek színét és illatát talán ma is őrzik.

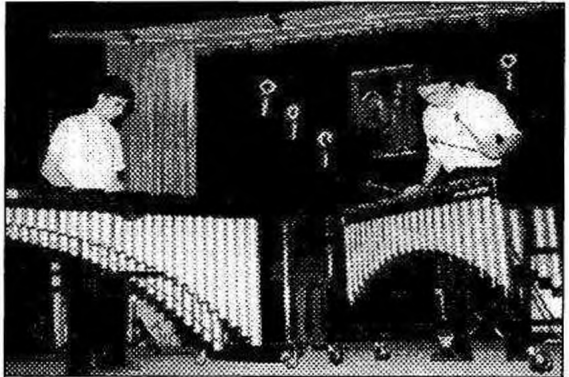
A tavaszi hónapok kezdetét a kécsi farsangi batyusbál jelentette, melyről korábbi számunkban pillanatképeket ugyan megmutattunk, de az nélkülözött a részletesebb írásos beszámolót. A batyusbál hagyományosan az élő helyi amatőr népművészek találkozója, s az elhunytakra való emlékezés. Az idei év azonban ennél is többet ígért. A magyar államiság 1000 éves ünnepén sokunkban munkál valami marandó létrehozásának, megalkotásának vágya. Az ünnep hangulatával es szellemiségével átítatódott Sára Ferenc nyugalmazott népdalkör vezető fejében született meg az "örökös tagság" elismerésének gondolata. Így március 4-én emblémás emléklappal köszönte meg Feri bácsi és a művelődési ház annak a sok-sok népdalénekesnek és zenésznek ill. utódaiknak a fáradhatatlan munkáját, akik alapító tagok voltak vagy legalább egy évtizednyi időt eltöltöttek a Kék Szivárvány Népdalkör életében. Ez az esemény alkalom volt arra is, hogy a kimozdulni már fáradt, közéletől elszakadt egykori kultúros aktivisták újra a művelődési házba látogassanak. Az itt lévők nemcsak egyfajta kitüntetésben, hanem zenei- és táncélményben is részesültek...

...hasonlóan a március 15-i községi ünnepséget követő hangverseny közönségéhez. A koncert hallgatósága örömmel látta a Váci Zeneművészeti Szakközépiskola egyszerre lelkes és tehetséges fiataljai közt, a néhány éve Turára költözött Brecz Annamária növendéket, aki hol zongorázott, hol hárfán játszott, hol kórusban énekelt. Olyan - még nagy koncertszínpadokon is ritkán megjelenő - hangszerek szólaltak itt meg, mint az említett hárfa, vagy a marimba, vagy éppen az afrikai dob. Bár annak idején a gimnáziumomban a "diákok tehermentesítése" céljából a harmadik évfolyamtól elhagyták az ének-zene tantárgyat, s napjainkban gyakran hallható, hogy a gyerekek zöme már csak reklámslágereket tud énekelni. Tura mégis szerencsésnek mondható a zenei kultúra terén. Minden korosztályból élnek itt a zene iránt érdekes emberek, gyakran népdalkörökbe, kórusokba tömörülve.

A helyben működő dalos csoportok közül a Maczkó Maria vezette Turai Énekmondók hangjára vágyott a Klingende Brücke nevű éneklőcsoport április 19-én. A 70 fős kórus így vall magáról: *"...német, flamand, fjm, francia, svájci, holland, lengyel, amerikai és magyar "enekesek" vagyunk. Azért jövünk, hogy megszeressük a magyarokkal is az éneklésnek azt a formáját, ahogyan mi már több mint 50 éve énekelünk. Nyugat-Európában már 51 éve működnek ilyen "Lied-Stúdiók", amelyeknek mindenki tagja lehet, aki szívesen énekel nép- és népies dalokat. A "Dal-stúdiók" összejövetelein különböző nemzetek népdalait énekeljük 52 eredeti európai nyelven. Azon kívül elemezzük a dalokat történelmi, jelképi és zenei hátterükre nevezve is. A bécsi nyelv-tudós, Sepp Gregor alapította 1949-ben Essen-ben (Németország Ruhr-vidéken) az első "Lied-Studio"-t, amit ő maga "Klingende Brücke"-nek, "Zengő Hid"-nak nevezett. Azóta Nyugat-Európa öt országában és annak huszonzét városában énekel a "Klingende Brücke", közös Essen-i és Bonn-i központtal és archivummal." Az éneklés öröme az életkor sem koptatja el. A Turai Énekmondók mellett gyermeki lelkesedéssel énekel együtt a külföldi vendég-barátokkal Fekete Laci bácsi, Sára Feri bácsi és a turai avudíjasklub.*

Szaszko József özvegye átveszi a kitüntetést

A Váci Zeneművészeti Szakközépiskola két növendéke éppen marimbán játszik

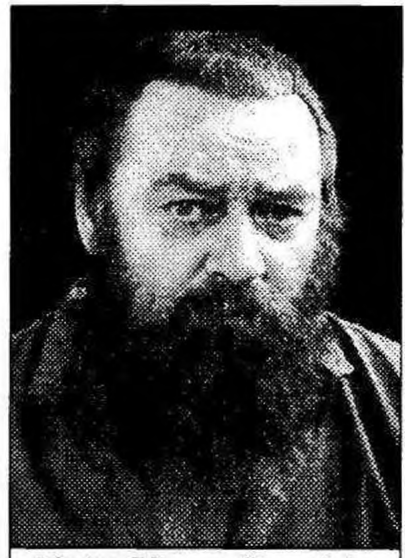

A Klingende Brücke daloscsoport közös éneklés közben

A KÓTA Ünnepi kalendáriumában a Turai Énekmondók egyházi népénekeket "mondanak"

A küldetést, hogy hírnökök legyünk mindenfelé és befogadói legyünk mindenkinek a népdal szeretetének világában, igyekszünk teljesíteni. Ezt példázza a május 7-i tv-felvétel. A KÓTA (Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége) által került megrendezésre az Ünnepi kalendárium c. sorozat, melyben Tura önkormányzata ill. művelődési háza volt házigazdája a Húsvéti népszokásokat felelevenítő résznek. A fellépő Galga menti települések (Tura, Galgahévíz, Hévízgyörk, Boldog) műsorukkal jól reprezentálták a térségi hagyományápolás színvonalát, melyet olyan nevek fémjeleznek, mint Dr. Balázs Józsefné, Maczkó Mária vagy Budai Ilona. A műsor két jól elkülönített egységből állt: Az első részben vallásos népszokások dalanyagának megszólaltatására (Virágvasárnap, Nagyhét, Húsvét, Ételszentelés), a második részben világi népszokások (kiszéjárs, villőzés, szerelmes dalok, locsolkodás) felelevenítésére került sor. A fellépők közt volt még a Kispest Citeraegyüttes Szeles András vezetésével, a Folk Trió és a Felvidékről érkezett Alsóbodoki Éneklő Csoport. A közönség soraiban pedig ott ültek a szakma jeles képviselői: Olsvai Imre, Vakler Anna, Németh István, Birinyi József. Érezhető volt a belső igény térségi népművészeti találkozókra, mint ahogy az valamikor évekkel-évtizedekkel ezelőtt zajlott is, s ennek rendszerváltozástól függetlenül ma is lenne létjogosultsága a Galga mentén, hogy a politikai sokszínűség mellett jelen lehessen a viseletek színessége is.

Pásztor Gábor grafikusművész

Bár időrendben korábban következett, de műfaját tekintve kicsit mást jelentett az évek óta megrendezésre kerülő Művészek-Művek-Művészetek találkozása. Képzőművészet és irodalom ölelkezett itt össze. Szilágyi Tibor, Lukács Sándor, Dunai Tamás, Szabó András és Szabados Ambrus után idén Hegedűs D. Géza volt a színművész meghívottunk. Szépirodalmi-komolyzenei-képzőművészeti rendezvényeink nem tömegigényűek, csak réteggözönséget vonzanak, de ez egyben minőséget is jelent. Olyan milliőt biztosít, mely rendre magával ragadja a nálunk vendégeskedő művészeket. Mint ahogy most is történt. Az eredetileg Nagy László versekkel készülő Hegedűs D. Géza ennek hatására spontán is választott néhányat magyar történelmünket idéző, nemzeti tudatunkat erősítő kedvelt verseiből.

Pásztor Gábor grafikusművészt az egykori játszópajtás és iskolatárs, Takács Pál (lapunk munkatársa) köszöntötte. A Turáról elszármazott Pásztor Gábor a sokszorosított grafika nagymestere. Szürrealisztikus látásmódú színyomatokat, linómetszeteket, litográfiákat, komputergrafikákat készít, melyek hazai és külföldi gyűjteményekben is megtalálhatók. 1933. december 3-án született Turán. Az Iparművészeti Főiskola belsőépítész szakán kezdte tanulmányait. A Képzőművészeti Főiskolán Bernáth Aurél és Ék Sándor növendékeként 1960-ban végzett grafika szakon. 1933-ban a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola tanára volt. 1990 óta a Képzőművészeti Főiskola docense, a képregény szakon tanít. 1992 óta a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja. Hosszasan sorolhatnánk egyéni és csoportos kiállításait, szakmai elismeréseit - kiemelve Munkácsy Mihály-díját, Erdemes Művész és a Magyar Köztársaság Erdemrend Tisztikeresztje kintiteteit. Ezért is nagy megtiszteltetés mindig számunkra, ha egy elismert, településünkéről származó művész újra és újra kapcsolódási pontokat és találkozási lehetőségeket keres és teremt szülőfalujával. Még akkor is, ha - mint Pásztor Gábor művész úr esetében - a témaválasztása egy hétköznapi ember számára túl elvont, szürrealisztikus, morbid. Technikai tudása, arányérzéke, kifinomult kézügyessége, szinharmoniaja azonban annak is megragadó lehet, aki tematikailag nem azonosul a művész lelki világával. Bár megjegyzem, hogy napjaink környezeti ingerei indokoltan váltanak ki ilyen képi megfogalmazást. De, hát a naturalisztikus, közönséges, ijesztő dolgok, úgy látszik, hogy már csak virtuálisan vagy surround-multiplexen hatásosak csak. Köszönet azonban a mindenkori figyelő-befogadó szemeknek, füleknek.

Bizodalmunk abban van, hogy e városi címre törekvő, Európai Unióba gyalogló településünknek egyre több és több érto-érdeklődő civil polgára lesz az új évezredben. Művelődési házunk színtere kíván lenni a helyi hagyományápolásnak éppúgy, mint az egyetemes kultúra érték-közvetítésének.

Seres Tünde
műv. ház vezető

Pásztor Gábor: El Greco emlékére (komputergrafika)

AZ ÚR JÉZUS SZÜLETÉSÉNEK 2000. ÉVFORDULÓJA, NAGY JUBILEUM A KERESZTÉNY VILÁG SZÁMÁRA

A jubileumi embléma magyarázata

Az embléma a keresztény üzenet egyetemességét fejezi ki:

- A középső kék mező a földgolyóra utal, amelyet a kereszt átölel, s így veti szelíd uralma alá.
- Az öt különböző színű galamb az 5 kontinenst szimbolizálja.
- A kereszt közepétől fény indul ki, Krisztus jelképe. „A világ igazi világossága” - s ezt fejezik ki a következő szavak is: „CHRISTUS HERI, HODIE, SEMPER” = „KRISZTUS TEGNAP, MA ÉS MINDÖRÖKKÉ.”
- Az egymásba ölelkező galambok Isten gyermekeinek egységét fejezik ki és a népek közötti kiengesztelődést.
- A kereszt arra emlékeztet, hogy Krisztus halála mindenki számára megváltást hozott.
- A keresztet képező három eltérő színű párhuzamos egyenes a Szentháromság titkára utal.

A magyar jubileumi emblémáról

A kereszténység és a magyar jubileum kapcsolatát szeretnénk kifejezni az „1000 - Krisztus - 2000” szimbólum.

A kereszt és a félkör a Szent Koronát juttatja eszünkbe, de emlékeztet a Római Ifjúsági Világtalálkozó jelképére is, ahol egy hasonló forma a Szent Péter Bazilika, azaz a világegyház szimbóluma.

A stilizált korona alatt az 1000-es szám áll, Krisztus neve alatt pedig - aki mindennek, hitnek és magyarságnak is az alapja - a Megváltás 2000-es évszáma.

A piros és a zöld színe egyrészt a magyar zászlót idézik, másrészt a keresztény liturgia két fontos színe, melyek a Nagy Jubileummal szoros hozhatók: a piros a vértanúké, a zöld a reményé.

Katolikus hívek Máriát dicsérni jöjjetek!

MI NEM MAGUNKTÓL TISZTELJÜK MÁRIÁT!

Ne mondjátok, hogy helytelenül teszünk,
amikor Máriát köszöntjük,
példáját követjük,
és közbenjárását kérjük.

mert akkor Istent okoljátok miatta.

- aki megtisztelte Máriát, amikor Gábor angyal által köszöntötte.
- amikor a Szentlélek ösztönzésére Erzsébettel áldatta.
- amikor az evangéliumban a kánai mennyegzőn közbenjárását élénk tárva arra készlet, hogy mint ott a

szolgák, figyeljük és megtegyük az ő bátorítására, azt, amit a Fia mond!

Jézus, barátaitól, az apostoloktól, a hit hirdetőitől tanultuk el, hogy mint ők tették Pünkösöd előtt, mi is

**"EGY SZÍVVEL, LÉLEKKEL ÁLHATATOS IMÁDSÁGBAN
EGYÜTT LEGYÜNK MÁRIÁVAL, JÉZUS ANYJÁVAL."**

/Ap.Csel. 1.14/

Tudod-e?

GÁRDONYI GÉZA MÁRIA TISZTELETE

Nemcsak az Egri csillagok és más regényei tették nagyvá őt. Mária tisztelete példás lehet mindannyiunk számára. Erről tanúskodik *Esti harangszó* c. verse is. Az örök életbe vetett hitét hirdeti az Egri várban síremlékére saját saját maga kérte felírat: „CSAK A TESTE!” A lelke máshol, másvilágban. Istennél él tovább.

ESTI HARANGSZÓ

Szép júniusi estén egyedül
ülök a kertben. S nézem, mint merül
az égi nap a földi kék homályba,
a hegyek ibolyaszín fátyolába.
A völgyben leun már feketül az árnyék,
Elcsöndesül az emberlakta tájék.
Csillag ragyog a Mátra tetején.
A távolból harangszó száll felém:
Üdvözlégy Mária!

Ha elgondolom, hogy a Föld színén
valóban élt-e tiszta, égi lény!
Járt-kelt, mint mink: a lábának nyomát
a porban hátrahagyta, merre ment:
hajába tűzött fehér violát,
tán épp ilyet, mint kertemben terem...
S ő maga volt a legszebb viola:
Isten közöttünk járó angyala!
Üdvözlégy Mária!

Tán ilyen este volt, ily csillagos,
az ég ily tiszta, föld ily harnatos,
s a kerti fák így álltak félhomályban,
amikor ő szobája magányában
ott térdelt a kis gyékény-szőnyegén,
s imádkozott mélyzón, csöndesen,
imádkozott magasba néző szemmel...
S a szoba megtelt égi fényözönnel:
Üdvözlégy Mária!

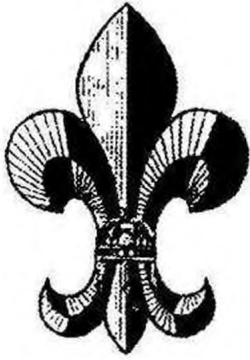
A göncölszekér épp így állhatta,
midőn az országút két vándora
a betlehemi völgyben halkadott,
A férfi ösvér előtt ballagott,
A nő fenn ült, szenvedőn.
Pásztornép hevert a tűznél a mezőn,
és így szólt egy: „A város telve néppel”
A másik így szólt: „Itt hálhattok az éjjel.”
Üdvözlégy Mária!

Tán épp ily enyhe nyári este volt,
tán épp ily telten kélt az éji Hold,
midőn egyszer a búzaföldön át
a gyalogúton haza lépkedett:
fehér-szeliden, mint a holdvilág,
karján tartva az alvó kisdedit,
ki vállára hajló fejével aludott.
Kalász kalászra bókolt, suttogott:
Üdvözlégy Mária!

Ó, nyíljatok ki rózsák, liljomok!
Leheljete az égbe illatot!
Ő bizonyára ismert titeket,
mikor a Földön járt közöttetek,
s hozzátok hajolt és szólt édesen:
„Kedves virágom, rózsám, szegfüvem!”
Ő bizonyára emlékezik rátok.
Virágajakkal ti is susogjátok:
Üdvözlégy Mária!

*Lukács András
apát - plébános*

"Ragyogj cserkész lilium"

Érdekes és szép levelet kaptam nemrég id. Ring Lajos Úrtól Hatvanból. Őt korábban nem volt alkalmam megismerni, de írásait olvasva, valamint Gólya János bácsi, egykori cserkész elmondása alapján egy olyan ember arcképe bontakozott ki előttem, aki lelke és motorja lehetett a két világháború között néhány évig működő helyi cserkészcsapatnak. Visszaemlékezései kapcsán örömmel közölhettem: hál'Istennek vannak szép számmal ma is lelkes utódok, akik magukénak vallják a cserkész-eszmeiséget, elődeik útján járnak. Csapatunkról, működéséről későbbiek folyamán még lesz szó.

Barczy Zsolt

A 829. számú Bólyai János cserkészcsapatról

Előszó helyett

Rég volt ifjúságom legszebb emlékeit a cserkészletnek köszönhetem. Életre szóló magatartást, határozottságot, embertársi szeretetet, segítőkészséget, kötelességtudást, jellemet és még sok más jó tulajdonságot adott.

A cserkészcsapat minden tagja mentes volt a durvaságtól, a dohányzástól, a közönséges csúf beszéd és az alkoholfogyasztástól.

Írásom nem önálló mű. Megírásához készítetett, hogy 1999. év nyarán felkeresett volt szeretett osztálytársam, Tóth Afihály, kit azóta az élet, szeretett falujától messze, Neszmélybe sodort. Fáradozásának célja az volt, hogy 64 év távlatából visszaemlékezzünk szép ifjúságunkra, az iskolai életre, henne az akkor szerveződött cserkészletre. Felkért, hogy visszaemlékezéseimet írjam le és küldjem el neki.

Több évtized múltával szeretném öreg cserkész barátainak feleleveníteni, a fiataloknak hasznos utavalonak, a cserkészlettel rokonszenven érzők felé röviden vázolni a Turai Társulati Polgári Fiú- és Leányiskolában rövid 7 év fennállása alatt működő 829. sz. Bólyai János Cserkészcsapat történetét.

A történelmi múlt kedvért felhasználtam Bakay Kornél: Ragyogj cserkész lilium c. írásából az évek kronológiai sorrendjében a legfontosabb eseményeket. (A bekezdések előtt az idézet számát lehet olvasni.)

Hatvan, 1999. 11. 12-én

id. Ring Lajos

Cserkészélet (I.)

5. p. A cserkészlet megalapítója Lord-Robert Baden Powel (1857-1941) angol katonatiszt volt. Ő volt, aki először gondolt a veszélynek kitett gyerekek, az utca gyerekeinek megmentésére, s ő volt az, aki rátalált a legigazibb módszerre. A fiatalok elpuhultak, testben eldurvultak, lélekben elvesztették kapcsolatukat a természettel, nem voltak önállóak.

13. p. A cserkészlet betölti a fiú szabad idejét. Jellemet ad a fiúnak. Nem katonai mozgalom, szolgálatra ad alkalmat. Ügvéssé teszi a fiút. Becsületérzést és kötelességtudatot önt belé. Önállóságra tanít. Egészséget ad, felfedezi a fiú természetes tehetségét, boldogságot ad. Tágítja a fiú látókörét, mivel minden művelt országbeli cserkész-szervezettel kölcsönös érintkezésben van. Végül a cserkészlet férfit nevel a fiúból. Minden fiú vágya mindenkor és mindenütt, hogy magának külön világot teremtsen. Törvényei vannak, de ezek olyan belső parancsolatok, amelyek lényege az önmegtartóztatás. A cserkészlet valójában életfelfogás és életmód. Ha ezt így teszed, cserkész vagy.

33. p. A cserkészlilium nem nagy tömegeket, hanem válogatott értékes gardát akar maga köré vonzani. Abból indul ki, hogy az egészséges, acélos test hordozhat leginkább igazi jellemet és művelt emberfőt.

36. p. A cél a jellemnevelés, azért mozgalmunk sohasem szélesedhet tömegmozgalommá, hanem megmarad egy elit csoport hitvallásának, amely a kötelességen felül akar dolgozni. De csakis arra nézve kötelező a cserkészéletmód, aki azt önként és szabadon maga választotta.

323. p. 1920-ban volt Londonban az első jamboree (dzsembori) nemzetközi cserkésztalálkozó 34 nemzet képviselőjében, 3000 cserkész részvételével. Az ott összegyűlt cserkészek akkor választották meg Lord-Robert Baden Powelt a világ főcserkészeiként.

328. p. 1924-ben Dániában (Koppenhágában) volt a jamboree. Itt cserkész világbajnokságot rendeztek, amelyen a magyar versenycsapat az USA és Anglia után a 3. helyre került.

329. p. 1929-ben Anglia (Birkenhead)-ban volt a III. jamboree. Magyarországot 900 cserkész képviselte. 1933-ban Magyarország kapta meg a IV. Cserkész Világtalálkozó megrendezésének a jogát. Egyszeriben beléptünk a cserkész-nagyhatalmak sorába. Hatalmas diadal volt ez a magyar cserkészek számára.

325. p. A táborozás helyéül végül is a gödöllői királyi parkot, az Erzsébet-ligetet és a korona uradalmi erdőt választották ki.

A tábor főparancsnoka gróf Teleki Pál lett.

A tábor 281 holdat foglalt el, ezen állt az 5363 db sátor. Gödöllőn 15 ezer cserkész és 3 ezer öreg cserkész mellett 54 országból további 8 ezer vendég táborozott.

Az országos zászló "csodaszarvas ábrázolása" nyomán keletkezett a gödöllői jamboree emblémája.

Csatakiáltás lett a: Bí-Pi. Bí-Pi. Bí-Pi. majd a Pá-Pál-Pál. gróf Teleki Pál.

165. p. A magyar cserkészek abban különböztek a világ többi cserkészeitől, hogy ünnepi kivonuláskor fehér árvalányhajat viseltek a kalapjukon. A jamboree után a csapatok egymással versengve keresték fel a falvakat. "A falhjárás" a népi kultúra megismeréséhez vezetett, másként felébresztette a szociális kérdések iránti érdeklődést is. Ekkor indult a "regős" cserkészet erőteljes fejlődése.

264. p. Teleki Pál tanácsolta: *"Találékonyssággal, erős akarattal, összefogással és sok szeretettel gyakran lehet segíteni ott, ahol az anyagiak hiányoznak. A rossz szokásokat, hanyagságokat, a felületes gondolkodást le kell vetni. Ahhoz, hogy egymást megszeressük, nem nagy tárgyalások, hanem emberi dolgok kellenek, amelyek az embereket egymáshoz közelebb hozzák."*

Hogy lehet valaki cserkész? Minden 12 évet betöltött fiú (vagy lány) jelentkezhet önként, saját elhatározásából, de szülői engedéllyel. A gyermek azonban három hónapig csak cserkészcserkészt lehet, s ez alatt kell felkészülnie az újoncpróbára. Ennek célja az erkölcsi, fizikai és szellemi rátermettség megállapítása volt. A kiképzést az őrvezető, vagy egy kijelölt cserkész vezette.

190. p. Jelszavunk (köszöntésünk): *"Légy résen!"* - Ezt a világon mindenütt így mondják a cserkészek anyanyelvükön. (A komzomol és az úttörők *"Légy kész, mindig kész"* - jelmondata is a cserkészetből való.). - Légy résen lélekben: légy öber, hogy talpon találjon a kísértés, felkészülten a segítség.

A próbálkozások következményei: A cserkésztörvények értelmezése

- 1) *A becsület törvénye:* "A cserkész egyenes lelkű és feltétlenül igazat mond."
- 2) *A hűség törvénye:* "A cserkész híven teljesíti kötelességeit."
- 3) *A szolgálatkészség törvénye:* "A cserkész, ahol tud, segít."
- 4) *A testvériség törvénye:* "A cserkész minden cserkészt testvérének tekint."
- 5) *A lovagiaság törvénye:* "A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú."
- 6) *A természetszeretet törvénye:* "A cserkész szereti a természetet: jó az állatokhoz és kíméli a növényeket."
- 7) *Az engedelmség törvénye:* "A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik."
- 8) *A jó kedély törvénye:* "A cserkész vidám és meggondolt."
- 9) *A takarékoság törvénye:* "A cserkész takarékos."
- 10) *A tisztaság törvénye:* "A cserkész testben-lélekben tiszta."

197. p. Ha a cserkész tiszteleg: A mutató-, a nagy- és gyűrűs ujj kinyújtva, a hüvelykujj leszorítja a kisujjat. A három ujj: Istent, Hazát és Embertársat jelent.

Három hónap elmúltával - cserkészipróbát végez - levizsgálják.

Ezek után következik a "fogadalom", amely az ifjú önkéntes elszánását jelenti, de csak egy évre szól a kötöttség. A fogadalmat évenként meg kell újítani, mégpedig általában Szent György napján - április 4-én, mert a sarkányölő lovag a cserkészek védőszentje.

A cserkész azonban mindig tovább képzi magát - az újonc tehát készül a további próbákra, majd a különpróbákra, melyekben egész életére kiható tudást és hasznos dolgokat sajátít el.

(folyt. köv.)

Cinci néni ma is varrogat

Az emlékek széppé teszik az életet

"I. Pál orosz cár leánya ugyancsak merész elhatározásra szánta el magát. A tizennyolcadik század utolsó esztendejében nőül ment a magyar Habsburg főúrhoz, József nádorhoz. II. Lipót fiához. Mindössze 17 éves volt, amikor a cári palotában megpakolták azt a 65 szekeret, amely a három hónapos útra induló hercegi ara mőringját volt hivatott magyarhonba szállítani. Ide is érkezett időben a holdog menyasszony és a szállítmány is. Aztán az ifjú pár holdogán élt mindaddig, amíg meg nem érkezett a nádori házaspár gyermeke. Ez éppen két esztendő múlva következett be. A 19 éves kismama anyai hivatásának legszebb teljesítése során elbúcsúzott új hazájától is. Siremléke egy kis ürömi kápolnában nyert elhelyezést 1802-ben..."

Egy 1981-ben megjelent újságcikkemből kölcsönöztem a fenti idézetet, remélve, hogy ez a néhány sor hasonló emlékeket idéz fel Cinci nénién is, mint bennem. A cikk megjelenésének évében ugyanis együtt hallgattuk alkalmi idegenvezetőnkől mindezt abban a kis ürömi kápolnában.

- Hogyan is kerültünk akkor Ürömbe? - kérdezem Kovács Lászlónét, aki ennek a felejthetetlen élménynek a felidézője volt.

- A művelődési ház népművészeti szakkörének tagjaival utaztunk azokban az években sokfelé az országban, hogy megismerkedjünk a magyar táj szépségeivel. Ürömre véletlenül jutottunk el. Eredetileg a Kiscelli múzeum megtekintése szerepelt a programunkban, de - mint ahogy a kifüggesztett tábla világosan tudomásunkra hozta - felújítás miatt erről le kellett mondanunk. Ekkor gondoltunk Aquincum-ra, ami szintén elérhetőnek tűnt. Mindenki örült az új útiránynak.

- De, mint később kiderült, az örömbe egy kis "üröm" is vegyült...

- Igen. Ifjú buszvezetőnk ugyanis egy kissé elnézte az útjelző táblákat, és a római birodalom csodálatos emlékei helyett egyszerre csak Üröm község kellős közepén találtuk magunkat. Aztán valaki azt tanácsolta, ha már itt vagyunk, feltétlenül tekintsük meg a kis sirkápolnát, és hallgassuk meg a hozzá fűződő történetet.

- Hány állomása volt a kirándulás-sorozatnak?

- Évente 4-5 kirándulást szerveztem a szakkör tagjainak unszolására. Emlékszem, először a zsámboki falumúzeumban voltunk 1979 januárjában. Aztán következett még abban az évben Hollókő, majd Nógrád, népművészeti látványosságokkal büszkélkedő települések, mint pl. Gyöngyös, Parádsikló, Recska, Sirok vagy Abasár. De ellátogattunk a gödöllői palóc kiállításra is, az év végén pedig Verseg, Vácra és Vácra szerepelt az úti programban.

Ezeket már a gondosan megőrzött szakköri naplók és az utazásokat előkészítő levelezés átlapozása után tudhatom meg ilyen részletes pontossággal. Közben jól eső érzés a két évtizede nagy becsben tartott, dossziéba zárt papírok enyhén dohos illatát beszippantani, melyekről a helyi történelem egy szelete köszön vissza. Az elkövetkezendő években Szentendre, Leányfalu, Mezőkövesd, Szekszárd, Decs, Gemence, Jászberény, Kecskemét, Eger, Szilvásvárad, Lillafüred, Veszprém, Zirc szerepelnek a látogatott helyek

között. Cinci néni szerint a kirándulások fontos szerepet tölthettek be a szakkör életében, noha fő "profiljuk" mégsem ez volt, hanem a népi kultúra megismerése és ápolása. Ehhez csodálatos környezetet biztosított a szakkörben rendszeresen dolgozó mintegy 25-30 asszonynak Ilon néni háza, ahol a foglalkozásokat tartották.

- Tulajdonképpen úgy indultak a kirándulásaink is, hogy különféle népművészeti bemutatókon vettünk részt, ahová elvittük saját hímzéseinket. Egy alkalommal Gödöllőn egy japán csoport tekintette meg munkáinkat, és annyira megtetszett nekik, hogy az összeset megvették. De hímzéseink szerepeltek Münchenben, sőt Kanadában is!

Kovács Lászlóné azt is megemlíti, hogy a közelmúltban betegeskedett, kórházban is volt, de már jól érzi magát. Sokat ül a televízió képernyője előtt, különösképp a Duna TV-t nézi szívesen. Aztán gyermekeiről, unokáiról mesél.

- Képzeld, a legidősebb fiam, Laci már 52 éves. Ő a televízióanál dolgozik, elsősorban dokumentumfilmeket készít. Nagyon sokat utazik, tavaly pl. Kinában forgatott. A Duna TV elnöke, a "honfitárs" Sára Sándor azzal bizta meg, hogy készítsen egy ötven perces filmet Turáról. Eppen a napokban panaszkodott, hogy nehéz lesz az anyagot ekkora időtartamra "megvágni", hiszen sok értékes felvétel gyűlt össze. A középső fiam, Pisti a lovak szerelmese. Korábban Nyíregyházán vezetett egy lovasiskolát, de azt privatizálták. Sajnos azt nem tudta megvásárolni, így egy tanyát vett, ami úgy néz ki, mint nálunk a Galábos. Két öreg ház helyén istállót és panziót épített, és saját lovasiskolájában várja most már az érdeklődőket.

Géza, a legkisebb fiam a Nemzeti Filharmonikusok igazgatója. Ő is sokat járja a világot a zenekarral, hol Japánból, hol Dél-Amerikából küldi üdvözlőleveleit egy-egy sikeres szereplés közben. Ő egyben az Európai Zenei Szövetség elnöke is, ezért gyakran jár Svájcba nemzetközi konferenciákra.

- Nem tartja érdekesnek, hogy három fiúgyermekétől öt leányunokája született?

- Valóban az, de én inkább úgy gondolok rájuk, mint életem egyik nagy ajándékára. Valamennyien életrevalók, sokirányú az érdeklődésük. A korán elhunyt nagypapa szellemisége ott ég valamennyiük szívében.

- Úgy tudom, hogy a hímzésről sem tetszett lemondani.

- Igen, most is szívesen foglalkozom vele. Gyakran felkeresem Bozónét, Benke Terikét, hogy drukkoljon nekem, aztán nem is tudom letenni a kezemből az anyagot addig, míg az elöregesedett virágok ki nem alakulnak teljes szépségükben. Ez a hobbim, de jövedelem-kiegészítésként is fontos számomra. Mielőtt távoznék, Cinci néni megmutatja az utóbbi hónapokban készült munkáit. A terítőket csupa fehér hímzés-minták díszítik, amelyeket egykori nagy népművészeink, Ilon néni megálmodott. Napjainkban Terike és Cinci néni váltják valóra ezeket az álmokat.

Takács Pál

A tavaszi szezon 9. mérkőzését TURA csapata TÖKÖLÖN játszotta. Az ifjúsági csapat folytatva sikersorozatát 3:1 arányú győzelmet aratott. Felnőtt csapatunk ezt nem mondhatja el magáról, ugyanis 1:1 arányú félidei eredmény után emberelőnyünk hátránnyá változott és 3:1 arányú vereséget hozott. Egyetlen gólunk szerzője: **Takács László**. A következő fordulóban hazai pályán fogadtuk a tabella 3. helyén álló VERESEGYHÁZ csapatát. Fiatalfiaink gólzáporos 8:0 arányú győzelemmel szereztek újabb 3 pontot, felnőtt csapatunknál megtört a jég. Az első félideben Pusztai góljával vezetést szereztek, a Veres a második félideben két gyors góllal fordította a mérkőzés állását. Dicsérendő a csapat tartása, hogy vert helyzetből újra talpra állva **Pusztai** és **Takács** góljaival értékes győzelmet szereztek. A 11. tavaszi mérkőzés házigazdája a sződligeti WILKER LIGET SE volt. Az ifi bajnokságon ők a listavezetők, ezért a turai fiatalok óriási győzniakarással készültek és léptek pályára. Parádés játékkal 3:1 arányban győzték le a bajnokaspiránst. A felnőttek részére ez a találkozó 6 pontos meccs volt. 0:0 félide után a rendkívül rossz minőségű talajon, ahol a labdavezetés külön tudománynak számított, **Burai** és **Kuti** góljaival 2:1 arányban legyőzték a hazai csapatot. Következő ellenfelünk hazai pályán a tabella első helyezettje, a VECSES volt. Ifi csapatunk 5:2-ra verte a vendégeket, újabb 3 pontot begyűjtve. A felnőtteknél a vecsesiek a listavezető pályaképi magabiztosságával léptek pályára. A szurkolók öröme és az "ellendrukkerek" meglepetésére hazai 2:1 arányú győzelem született úgy, hogy a Vecses egyetlen gólt sem szerzett, góljuk szerencsétlen öngólból született. Ifjúsági csapatunk tavasszal 36 pontból 34 pontot szerzett, így a tabella 13. helyéről a 4. helyre küzdötte fel magát. A felnőtteknél az utóbbi 3 meccsen begyűjtött 9 pont sokat javított esélyeiken.

SERDÜLŐ I.	
TURA-BAG	5:2
VERESEGYHÁZ-TURA	6:2
KARTAL-TURA	6:2
TURA-ASZÓD	1:9
TURA-PÉCEL	6:6

FÉLPÁLYÁS	
TURA-BAG	5:3
IKLAD-TURA	5:1
ISASZEG-TURA	4:2
TURA-DOMONY	3:2

ÖREGFIÚK	
ASZÓD-TURA	1:3
TURA-KISTARCSA	7:1
VÁCSZENTLÁSZLÓ-TURA	4:0

Április 29-i sportbálunk sikeres megrendezéséhez nyújtott segítségükért köszönetünket fejezzük ki támogatóinknak.

A SPORTBÁL 2000 TÁMOGATÓI:

MARCSI FALATOZÓ
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ
CALYPSO ZENEKAR
ZIMÁNYI ZSOLT büfés
SISSY TÁNCCSOPORT (vezető: Raksányi Ildikó)
PÁZMÁNDI ILDIKÓ AEROBIC csoportja

TOMBOLA SEGÍTŐI:

SWING KISÁRUHÁZ (Hantai József)
RO-LA Kft.
SZOVICS AUTÓSBOLT (Tura, Rákóczi út)
TABÁN HUSBOLT
ADIDAS BOLT (Piac tér)
SZOLITER GAZDABOLT
FORTUNA BÜFÉ
PÁLMA VIRÁG-ÉS DEKORHÁZ (Piac tér)
SPORTLAND (Tóth M. Imre)
LAKÁSTEXTIL (Zséli Erzsébet)
ALI LAKÁSKULTÚRA
KAMILLA GYÓGYNÖVÉNYBOLT
BÖBE AJÁNDÉKBOLT
GYÖNGY DIVATHÁZ
PIAC BÜFÉ (Tolnai Géza)
MACSKASZEM HORGÁSZBOLT
FITNESS SZALON
100 Ft-os Bolt
LIBRA KÖNYVESBOLT
LIPCSEI VIDEÓTÉKA
PAPÍRBOLT (Piac tér)

a Sportvezetőség

Alapos felújításra szoruló CSALÁDI HÁZ (TURA, Éva u. 1.)
600 □ öl dupla telekkel fele részben ELADÓ vagy kisebb házrészre,
lakásra CSERÉLHETŐ értékegyeztetéssel.
Érdeklődni délelőttönként lehet. Tel.: (Budapest) 1-369-9050

1

perces

Takács Pál:

NYÍLT LEVÉL PÁSZTOR GÁBOR
MŰVÉSZ ÚRNAK

100 ÉVE

Kedves Gábor!

Mindenek előtt engedj meg, hogy nagy tisztelettel mondjak köszönetet azért, hogy nem feledkeztl meg hét évvel ezelőtti tett ígéretedről, amely szerint szülőfaludban, Turán vállalsz egy kiállítást.

A kiállítás értékét nagyban megnövelte az is, hogy éppen a Millennium évében került arra sor. Számomra pedig külön nagy megtiszteltetést jelentett, hogy én nyithattam meg. Beszédemben nem arra törekedtem, hogy valamiféle művészettörténeti értékelést adjak munkásságodról és világszerte elismert művészetedről, inkább arra törekedtem, hogy felvillantsak egy-két pillanatot gyermekkorodról, amelyről nagy szeretettel és ragaszkodással nyilatkoztál nekem a hét évvel ezelőtti készült riportomban, amely az akkori Turai Hírlap hasábjain jelent meg.

Számomra nagyon megható volt, ahogyan visszaméltedél - oly sok év után - édesapád munkahelyére, az alsó Hangya Szövetkezet boltjára, a Piac tér mozgalmas mindennapjaira, az ünnepi körmenetekre, a máriabesnyői gyalogos zarándoklatra, a szilváfőzések, szőlőbejárások felejthetetlen óráira. Azt is elmondta akkor, hogy néha az orrodban érzed a lopatkolás jellegzetes körömszagát, amely a szomszédos **Letanovszki** kovacsműhely felől csapott meg egykor naponta több esetben is.

Aztán a szülők és nagyszülők szeretete, amely ma is elkísér művészi pályád útjain. Megkérdeztem akkor azt is Tőled, hogy a kepeiden hogyan jelennek meg ezek a szülőföldi emlékek. Azt válaszoltad, hogy éppen az általad követett művészeti irányzatok miatt talán nem azonnal felismerhetők ezek, de ha figyelmesen szemléljük alkotásaidat, bizony előkerülnek ezek az élmények.

Nagyon büszke voltam arra, hogy Te is hasonlóan emlékeztél vasárnap délelőtti találkozásainkra, mikor a szentmise után kivonultunk a nagy gyepre, hogy "világraszóló" focimeccseken mutassuk meg egymásnak felkészültségünket. Bizony az akkori játékosok közül már sokan eltávoztak, de Te több nevet is felsoroltál: **Várkonyi Matyit**, **Meleg Simont** és másokat.

Visszatérve kiállításod megnyitó ünnepségére el kell mondanom, hogy sokkal több érdeklődőre számítottam. Aztán végiggondoltam, hogy tulajdonképpen kik is hiányoztak erről a kedves találkozóóról. Amikor ezt megtettem, világosság gyvult az agyamban, és azonnal tudtam, hogy többek távollmaradása nem is Neked szólt, hanem nekem!

Talán, ha egy ma itthon "hitelesebbnek" tartott személyt kért volna meg erre a tisztségre a művelődési ház vezetője, sokkal, de sokkal többen jöttek volna el a megnyitóra.

Igy hát nem marad más a számomra, minthogy ezért is baráti szeretettel kérjek Tőled elnézést, és ígéretet tegyek arra, hogy a jövőben nem fogok ilyen végzetes hibát elkövetni...

Es végzetlenül még egy gondolat. Akik részt vettek a megnyitón, egy nagyon kedves, sokáig felejthetetlen órát töltöttek el Veled és a közreműködő **Hegedűs D. Géza** művész úrral. További munkásságodhoz jó egészséget és sok sikert kívánok!

2000. április

Baráti öleléssel: **Takács Pál**

1	2	3	4	5	6	7	8
			9				Y
10				11	12		
13					14		
15		16					17
18		19		20			
21	22		23		24		
K		25		26			

Beküldendő a vízszintes 1. és a függőleges 8. sorok megfejtése a Bartók Béla Művelődési Háza (2194. Tura, Bartók tér 3.) JÚNIUS 15-ig.

VÍZSZINTES 1. 100. éve 1900. május 1-én halt meg a neves festő. **8.** A művészetek egyik ága. **10.** Biztos, bizonyos (német). Van ilyen tő is. **12.** Csokiszület (!) **13.** Iparos vagy íróként Magda. **14.** Perzsa uralkodói cím. **15.** Bababeszéd. **16.** Dobogón van. **17.** Normál zenei hang. **18.** Emlékbe (!) **19.** A meny párja. **20.** Fordítva: göngyölg. **21.** Tetemes (két szó) **26.** Kettősbetű.

FÜGGŐLEGES 1. Mértékegység rövid. **2.** Előkelősködik. **3.** Ámbár. **4.** Kálium. **5.** Magánhangzó-pár. **6.** Zárva (angol) **7.** Tömeg. **8.** Szobrász - 125 éve, 1875. május 29-én halt meg. **9.** Mátraaljai község - boráról híres. **11.** Erzelmes, epikus jellegű dal. **16.** 365 napja. **22.** Glória része (!) **23.** Páratlan nász (!) **24.** Arzen. **25.** Régi.

A magyarországi gyakorlat szerint, rövid és hosszú magánhangzók között nem teszünk különbséget!

Április havi megfejtésünk:
BÁRÓ WESSELENYI MIKLÓS

HUSZKA

Nyertesek:

BOLBÁS JÓZSEFNÉ és SZÉP DÉNESNÉ

Nyereményük egy-egy 500-500 Ft-os

Galga ÁFÉSZ vásárlási utalvány. Gratulálunk!

ELEKTRIKO MŰSZAKI ÜZLETLÁNC

EXPORT - IMPORT

Aszód, Kossuth u. 4. Tel.: 06 28 402 212
Dány, Pesti út 2/d Tel.: 06 28 465 324
Tura, Hatvani út 4. tel.: 06 28 466 151

Áruvásárlási hitel!
0 % kamat,
10% előleg,
10% kezelési költség,
6-8 hónapos futamidő!
Megvárható azonnali ügyintézés!

MÁR MOST NYÁRI AKCIÓK!

SZUPER KÍNÁLAT BALLAGÁSRA!

320 literes, vastag falú energiatakarékos fagyasztóláda.....	76 900.- 69 900.-
Zanussi 244 hűtőszekrény.....	62 900.- 57 990.-
Helkama 170 l-es hűtő fagyasztó nélkül.....	11 900.- 40 810.-
Helkama 175 l-es 4 fiókos gyorsfagyasztó.....	REKLÁM ÁR!!! 65 900.- 58 850.-
Whirlpool kombinált hűtő (190/50 l-es).....	76 900.- 66 900.-
900 W-os fűgyújtós fűnyíró.....	12 990.- 11 990.-
Benzinmotoros, fűgyújtós fűnyíró Tecumseh motorral, 46 cm vágószélesség!!!.....	Német minőség! 51 900.- 47 870.-
MEGA kapalógép.....	REKLÁM ÁR!!! 74 900.- 69 800.-
28" -os női kerékpár világítással, csomagtartóval.....	18 990.- 14 990.-
Alfa Centauri WD 700 L17 kombi-grilles, forgótányéros mikrosütő;.....	27 990.- 24 990.-
Daewoo 24 l-es mikrosütő.....	KÜLÖNLEGES AKCIÓS ÁR!!! 29 900.- 22 880.-
Whirlpool AWG 681 WP felültöltős automata mosógép, 500/800 ford. centrifuga, energiatakarékos program.....	89 990.- 85 990.-
Hajdu Zerrowatt 612 felültöltős automata mosógép hőfokszab., fél program.....	79 900.- 76 800.-
Hajdu Zerrowatt 613 felültöltős automata mosógép hőfokszab., fél program, 600/perc ford. centrifuga.....	84 900.- 77 990.-
Fagor 416 előltöltős automata mosógép;.....	VIZTAKARÉKOS!!! 54 900.- 49 990.-
Alfa Centauri villanybojlerek, 50, 80, 120 l-es, 2 év teljeskörű garancia, Hajdu-kompatibilis felfogatás	18 990.-től 24 990.-ig
Alfa Centauri táskarádió, hálózatról – elemlől üzemeltethető, URH-közép-rövid hullám,.....	4 200.- 2 990.-
Mini eszpresszó automata kávéfőző 2-től 6 személyig, különlegesen esztétikus kivitel.....	10 190.- 8 499.-
Vesta 3S gáztűzhely, 3 gázégő, gázsütő.....	43 900.- 39 990.-
Pelgrim PM 420 gáztűzhely, 4 gázégő, programóra, forró levegős sütő.....	78 900.- 71 950.-

BALLAGÁSRA AJÁNLJUK!

26"-os Twister mountain-bike kerékpár, magyar metálfényű, 40/40-es váz, Power váltó.....	20 100.- 18 990.-
26"-os Exkluzív mountain-bike kerékpár, exkluzív thai-profilos metálfényű váz, TY 05 Shimano váltó.....	22 900.- 20 780.-
Alfa Centauri kazettás rádió-magnó.....	6 200.- 4 470.-
Daewoo 51 cm-es 2 hangszórós, teletextes televízió; menü. programozható ki-be kapes., 70 program.....	59 850.- 49 990.-
Daewoo 51 cm-es televízió; menü. programozható ki-be kapes., 70 program.....	49 850.- 42 990.-
Daewoo AMI 324 Music Center.....	45 900.- 41 900.-

....és még 1000 más termék reklám áron!

ANYAKÖNYVI ADATOK

SZÜLETÉS:

Teller Adám Balázs
(A többi későbbi számunkban közöljük)

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Harmath Aniko - Menyhért Zoltán
Mogyoró Hedvig - Tóth Péter

HALÁLOZÁS:

Gólya István
Hubert Miklósné
Kátai Istvánné
Meleg Mihály
Ötvös Lászlóné
Széles István
Szilagyi József
Tóth Mihály

MEGNYÍLT!

A

BOMIX KFT

BENZINKÚTJA!

A Galgahévízi úton!

Kedvező árakkal, kulturált környezetben,
udvarias kiszolgálással várjuk vásárlóinkat.

0-24 óráig!!!

A TURAI HÍRLAP VÁSÁRLÁSI HELYEI:

Könyvtár, Posta, Polo Üzletház (Átsné),
Takarékszövetkezet, Eliás Zoltán (Petőfi tér 7.),
Sláger ABC (Zsámboki út), GSZ Pékség,
Napsugár Élelmiszerüzlet (Régi Vásártér 15.),
Zágoni Market (Táncsics M. út 45.),
Baranyi & Fiai Kft. „Élelmiszerbolt” (Zsámboki út 35.),
Galga ÁFÉSZ 304.sz. ABC (Rákóczi út 26.),
Csilla Fotó (Kossuth L. út 4.), Népbolt (Szent István út),
Kati Virágbolt (Zsámboki út),
Gödör Hús & Vegyeskereskedés (Bajcsy-Zs. út 2.),
Adria Étterem (Vácszentlászlói út 14/b)
Samu Gazda Mezőgazd. Boltja (Szent István út),
Kastély Mini Bolt (Park utca)

CSILLA FOTÓ

Tavaszi ajánlat!

2194 TURA, Kossuth L. út 4. ☎ 28/467-874

■ FILMKIDOLGOZÁS GYORS HATÁRIDŐVEL!!!

MÁJUS 1-től TÖRZSVÁSÁRLÓINK

A szokásos ajándékfilm mellé

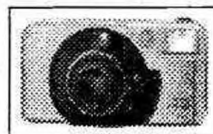
EGYÉB KEDVEZMÉNYEKET IS KAPNAK!

AZ EZ ÉVRE ÉRVÉNYES TÖRZSVÁSÁRLÓI KÁRTYA
BESZEREZHETŐ A CSILLA FOTÓBAN.

■ GYERMEKFOTÓ AKCIÓ!!!

MÁJUS HÓNAPBAN A NÁLUNK KÉSZÍTETT
GYERMEKFOTÓ-SOROZAT MELLÉ
1 DB NAGYÍTOTT KÉPET
ADUNK AJÁNDÉKBA.

■ FÉNYKÉPEZŐGÉP AJÁNLAT:

CANON Prima Super 105N

(zoom objektív,
programtárcsa, beépített zoom, vaku)

ÁRA: 49.900,- FT

CANON Prima BF-8

(beépített vaku, motoros filmváltás, vörösszem-
effektus, DX kód)

ÁRA: 12.990,- FT

VIVITAR EZ Motor

(beépített vaku, motoros filmváltás, DX kód)

ÁRA: 6.990,- FT + MOST ajándékfilmmel és tlcmmel

VIVITAR EZ Point Shot

(féltautomata, beépített vaku, manuális filmváltás)

ÁRA: 3.990,- FT

■ FOTÓALBUM AKCIÓ!!!

HENZO esküvői, gyermek

és egyéb fotóalbumok

MOST 3.500,- Ft HELYETT 1.800,-Ft-ÉRT.

TURAI HÍRLAP - közeleti havilap

Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Felelős szerkesztő: Tordai László

Szerkesztőségi tagok: Sára Gábor, Seres Tünde, Takács Pál
10. évfolyam 5. szám - Nytsz.: B/BHF/567/P/91

Levél cím: Polgármesteri Hivatal 2194. Tura, Petőfi tér 1.;

Bartók Béla Művelődési Ház 2194. Tura, Bartók tér 3.

Készült: 800 példányban a RO-LA Kft. nyomdaüzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor